

Нове щомісячне опитування підприємств

Випуск 37. (05.2025)
Український бізнес під час війни

Виконавець проекту:

Громадська організація «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Автори звіту:

Оксана Кузяків, виконавча директорка ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій», керівниця проекту «Підтримка Громадської ініціативи «За чесну та прозору митницю»

Євген Ангел, старший науковий співробітник ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Анастасія Гулік, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Дарія Шаповалова, наукова співробітниця ГО «Інститут економічних досліджень та політичних консультацій»

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій".

ГО «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ»,

01054 Київ, Україна, вул. Рейтарська 8/5-А,

тел.: +38(044) 278-63-42; +38 (044) 278-63-60; факс: +38(044) 278-63-36

institute@ier.kyiv.ua

www.ier.com.ua

[Facebook ІЕД](#)

[Facebook За чесну та прозору митницю](#)

[Телеграм-канал «Чесна митниця»](#)

ПРО НОВЕ ЩОМІСЯЧНЕ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ «УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС ПІД ЧАС ВІЙНИ»

Шановні пані та панове, представляємо вашій увазі **тридцять сьомий випуск** щомісячного опитування керівників підприємств «Український бізнес під час війни».

Потреба у вичерпній інформації про економічну ситуацію є важливою для економічної політики під час війни. Для швидкого збору інформації про поточний стан економіки та прогнозування економічних тенденцій на майбутнє ІЕД проводить щомісячне опитування підприємств із застосуванням підходу кон'юнктурних досліджень (або Business Tendency Survey). Методологію BTS використовують у світі для оцінки економічної ситуації з «базового рівня» — суджень та очікувань основних економічних агентів – керівників підприємств та підприємців. Результатом кон'юнктурних досліджень є коротка, "стисла" картина економіки або окремого сектору, економічні тенденції в коротко- та середньостроковій перспективі та майбутні «поворотні» точки циклу економічної активності.

Щомісячне опитування підприємств «Український бізнес під час війни» складається з двох частин: регулярної та спеціальної. Регулярно респонденти дають відповіді на питання про зміну основних показників діяльності та короткострокові прогнози щодо майбутніх змін цих же показників. Мова йде про динаміку випуску (виробництво), реалізації (продажі), експорту, заборгованостей, цін, нових замовлень, зайнятості тощо. Оцінки та очікування щодо змін ділового клімату та фінансово-економічної ситуації на підприємстві в перспективі на пів року також у фокусі нашої уваги. У цій частині опитування використано методологію кон'юнктурних опитувань, гармонізовану відповідно до вимог Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys (BTS). Там, де можливо, ми будемо порівнювати дані з даними щоквартального опитування підприємств «Ділова думка», які проводяться з 1998 року. Спеціальна частина щомісячного опитування підприємств присвячена впливу війни на виробничу діяльність підприємств та експорт, оцінкам державної політики з підтримки бізнесу. У випуску використано галузевий вимір в аналізі даних.

Щомісячні тенденції презентовано в таких звітах, як цей. Щоквартальні тенденції будуть оприлюднюватися й надалі у звітах «Ділова думка: промисловість», які випускає ІЕД із липня 2002 року.

Щомісячне опитування підприємств «Український бізнес під час війни» було започатковано ІЕД на початку 2022 року як реакцію на виклики для економічного врядування, породжені повномасштабною війною росії проти України. Реалізація цієї ініціативи стала можливою завдяки змінам у плані реалізації проєкту «За чесну та прозору митницю», який фінансувався Європейським Союзом, співфінансувався МФ «Відродження» та благодійним фондом ATLAS Network (США), і відбувалась під егідою цього проєкту з травня 2022 року по грудень 2023 року. Із січня до квітня 2024 року дослідження відбувалося в рамках проєкту "Екстрена підтримка громадянського суспільства та ЗМІ у відповідь на війну в Україні", який реалізувався завдяки фінансовій підтримці Європейського Союзу. Від серпня 2024 року до лютого 2025 року публікація стала можливою завдяки підтримці Європейського Союзу та Міжнародного фонду «Відродження» в рамках спільної ініціативи «Європейське відродження України».

Ми вдячні аналітичній системі YouControl (<https://youcontrol.com.ua/>) за можливість використання даних для формування панельної вибірки.

Зміст цієї публікації є виключно відповідальністю ГО "Інститут економічних досліджень та політичних консультацій".

Зміст

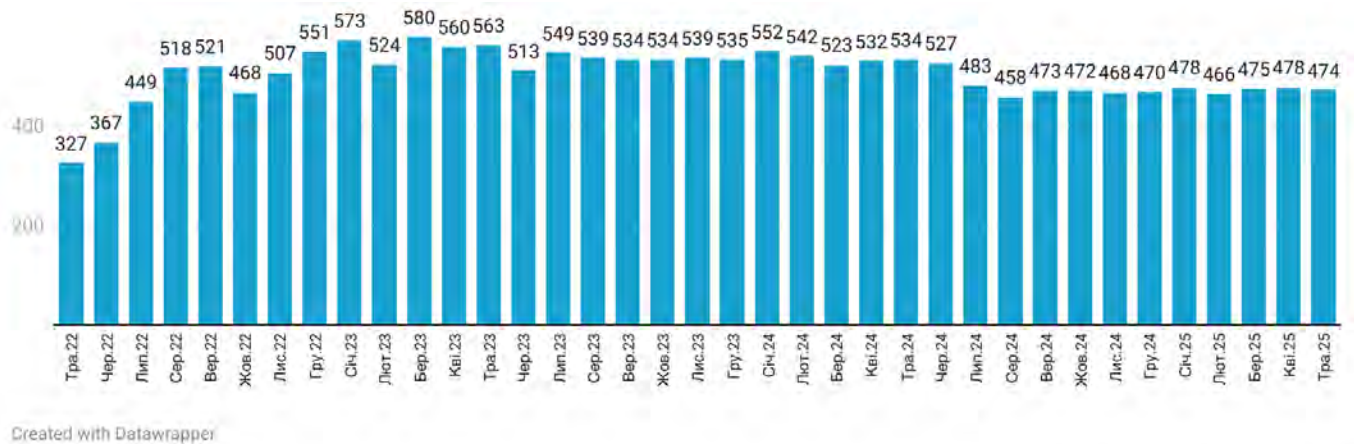
ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ У ПРОЧИТАННІ ЦЬОГО ЗВІТУ	5
СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ	7
ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ.....	10
ІНДЕКС ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ.....	10
ПОКАЗНИКИ ТА ОЧІКУВАННЯ В ПЕРСПЕКТИВІ НА ПІВ РОКУ	10
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	10
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ.....	11
ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ.....	12
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ	12
Дворічні очікування	12
Піврічні очікування	13
Тримісячні очікування	15
ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ.....	16
АГРЕГОВАНИЙ ПОКАЗНИК ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВOSTІ	16
ВИРОБНИЦТВО	16
Зміни щодо попереднього місяця.....	16
Очікування щодо змін виробництва	17
ПРОДАЖІ.....	17
Зміни щодо попереднього місяця.....	17
Очікувані зміни продажів.....	18
ЕКСПОРТ.....	18
Зміни щодо попереднього місяця.....	18
Очікувані зміни експорту.....	19
ЗАПАСИ СИРОВИНИ	19
Зміни щодо попереднього місяця.....	19
Очікувані зміни запасів сировини	20
ЗАПАСИ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ	20
Зміни щодо попереднього місяця.....	20
Очікувані запаси готової продукції.....	21
НОВІ ЗАМОВЛЕННЯ.....	21
Зміни щодо попереднього місяця.....	21
Очікувані зміни нових замовлень	22
Забезпеченість замовленнями наперед.....	22
ЦІНИ НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ	24

Зміни щодо попереднього місяця.....	24
Очікувані зміни цін на сировину та матеріали	24
ЦІНИ НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ (ВІДПУСКНІ ЦІНИ).....	25
Зміни щодо попереднього місяця.....	25
Очікувані зміни цін на готову продукцію	25
ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.....	26
Зміни щодо попереднього місяця.....	26
Очікувані зміни дебіторської заборгованості.....	26
КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ.....	27
Зміни щодо попереднього місяця.....	27
Очікувані зміни кредиторської заборгованості.....	27
ПОДАТКОВА ЗАБОРГОВАНІСТЬ	28
Зміни щодо попереднього місяця.....	28
Очікувані зміни податкової заборгованості	28
КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ	29
Зміни щодо попереднього місяця.....	29
Очікувані зміни кількості працівників	29
ПРАЦІВНИКИ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ	30
Зміни щодо попереднього місяця.....	30
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	30
КВАЛІФІКОВАНІ ТА НЕКВАЛІФІКОВАНІ ПРАЦІВНИКИ	31
Кваліфіковані працівники.....	31
Некваліфіковані працівники	32
СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ	33
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПІДПРИЄМСТВА.....	33
Проблеми ведення бізнесу під час війни	33
Вплив війни на завантаження виробничих потужностей/обсяги виробництва.....	35
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ	37
ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ.....	39
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА.....	41
Оцінка державної політики з підтримки бізнесу	41
МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ.....	43
ВИБІРКА.....	43
Додаток 1. Вибрані результати опитування в цифрах	44

ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ ТА ВІДПОВІДІ, ЯКІ ДОПОМОЖУТЬ У ПРОЧИТАННІ ЦЬОГО ЗВІТУ

Кого ми опитуємо? У цьому опитуванні використано панельну вибірку, тобто ми опитуємо одні й ті ж суб'єкти підприємницької діяльності. Під час проведення тридцять сьомої хвили опитування отримано відповіді від 474-х респондентів.

Рис. 1. Кількість опитаних підприємств

Серед опитаних переважно промислові підприємства (87%), розташовані у 21-му із 27-ми регіонів України, зокрема у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Житомирській, Закарпатській, Запорізькій, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та в місті Києві. Серед опитаних представлено підприємства всіх розмірів за кількістю працівників.

Рис. 2. Кількість опитаних підприємств за розмірами

Як ми збираємо дані? Дані було зібрано за допомогою поєднання декількох методів збору даних: телефонне інтерв'ю представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми інтерв'юерами та, у невеликій кількості випадків, самостійне заповнення онлайн-форми представниками підприємств, які під час попереднього телефонного контакту висловили бажання самостійно внести дані до онлайн-форми.

Як обраховуються наші показники? Усі показники обраховуються за єдиною методологією. Для показників економічних тенденцій та очікувань ми зараховуємо відповіді як +1, якщо підприємство відповідає, що показник збільшився, 0 — якщо він не змінився і -1 — якщо зменшився. Наприклад, якщо зі ста респондентів двадцять вказали на зростання виробництва, п'ятдесят респондентів звітували про його скорочення, і тридцять зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, у яких зросло виробництво, є більшою (меншою)

ніж кількість тих, у яких виробництво скоротилось. Кожний індекс більший за +0,05 або менший за -0,05 є статистично значущим і відрізняється від нуля з імовірністю помилки 5%.

Як «читати» наші показники? Наші показники називаються «індексами», що є синонімом термінів «балансовий індекс», «балансовий показник». Усі індекси є різницею між частками респондентів, що звітували про зменшення, та тими, що звітували про збільшення показника. Чим більше значення індексу, тим більші темпи зростання показника, чим менше значення індексу, тим більші темпи падіння показника. Для більшості показників більше значення індексу означає позитивну тенденцію, винятком є показники заборгованостей, кількості працівників у вимушених відпустках та труднощі з пошуком персоналу. Тут усе навпаки: чим більше індекс, тим більші темпи зростання заборгованостей, збільшення кількості людей у вимушених відпустках чи труднощів (це погано), а чим менше індекс, тим більші темпи скорочення заборгованостей, зменшення кількості людей у вимушених відпустках чи труднощів (це добре).

Коли проводилось опитування? Польовий етап тридцять сьомої хвилі тривав із 20 травня до 30 травня 2025 року. Керівники підприємств порівнювали результати роботи в травні 2025 року з квітнем 2025 року, оцінювали стан того чи іншого показника на момент проведення опитування (травень 2025 року) та давали прогнози на наступні два – три чи шість місяців, залежно від питання. В окремих питаннях, де це було зазначено, результати роботи порівнювали з довоєнним часом (період до 24 лютого 2022 року) або з аналогічним періодом попереднього року. Опитувані давали прогнози на наступні три місяці роботи.

СТИСЛО ПРО ГОЛОВНЕ

Попри стабільні очікування та незначне зниження невизначеності, виробничі показники бізнесу погіршились. Основні виклики — брак робочої сили, безпека та ціни. Довгострокові очікування бізнесу погіршились, водночас, невизначеність, хоча і несуттєво, проте зменшилась. У перспективі на пів року невизначеність також дещо зменшилась, а очікування залишаються оптимістичними та істотно не змінюються. Темпи відновлення з року в рік три місяці поспіль істотно не змінюються. Виробничі показники підприємств суттєво погіршились після зростання у квітні, повернувшись до березневих значень, водночас, очікування залишаються без суттєвих змін. Основними перешкодами для бізнесу залишаються брак робочої сили, безпека та зростання цін, хоча і з певними змінами у відсотковому розподілі

ЗАГАЛЬНІ ПОКАЗНИКИ ДІЛОВОГО КЛІМАТУ ТА КОН'ЮНКТУРИ

- ІНДЕКС відновлення ділової активності в травні 2025 року три місяці поспіль суттєво не змінюється та становить 0,13, як і у квітні (був 0,12 у березні).
- ІНДЕКС ПОТОЧНОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ дещо зменшився після двомісячного зростання (із 0,07 до 0,04).
- Водночас, очікування підприємств щодо змін фінансово-економічної ситуації в піврічній перспективі істотно не змінились; ІНДЕКС очікуваних змін фінансово-економічної ситуації на підприємстві становить 0,23 (був 0,22).
- Значення ІНДЕКСУ ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА також дещо зменшилось, із 0,05 до нуля.
- Очікування щодо змін загальноекономічного середовища через пів року суттєво не змінились, ІНДЕКС очікуваних змін загальноекономічного середовища становить 0,21 (був 0,23).
- Дворічні очікування щодо перспектив розширення ділової активності незначним чином погіршились. ІНДЕКС очікуваної ділової активності у квітні зменшився із 0,15 до 0,10.
- Рівень невизначеності в довгостроковій та середньостроковій перспективі дещо зменшився, водночас, невизначеність у короткостроковій перспективі істотно не змінюється для більшості виробничих показників.

ВИРОБНИЦТВО

- У травні 2025 року темпи скорочення обсягів виробництва значно прискорились: ІНДЕКС змін у ВИРОБНИЦТВІ зменшився із 0,22 до 0,12.
- Водночас, очікування на наступні три місяці залишаються оптимістичними та без істотних змін. Значення ІНДЕКСУ очікуваних змін обсягів ВИРОБНИЦТВА становить 0,41 (було 0,40).
- Значення АГРЕГОВАНОГО ПОКАЗНИКА ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВОСТІ три місяці поспіль суттєво не змінюється, у травні показник становить 0,11 (був 0,12 у квітні та березні).

ПОПИТ ТА РЕАЛІЗАЦІЯ

- Темпи зростання обсягів продажів та нових замовлень уповільнились. Значення ІНДЕКСУ змін ПРОДАЖІВ зменшилось із 0,26 до 0,16, а значення ІНДЕКСУ змін НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ зменшилось із 0,19 до 0,11.
- Водночас, очікування підприємств щодо зростання попиту та нових замовлень залишаються оптимістичними, показники змінились лише незначним чином. Значення ІНДЕКСУ очікуваних змін ПРОДАЖІВ становить 0,40 (було 0,42), значення ІНДЕКСУ очікуваних змін НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ становить 0,33 (було 0,35).

ЦІНИ

- У травні темпи зростання цін перервали тенденцію до сповільнення, а на наступні три місяці також очікується зростання цін. ІНДЕКС змін ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ збільшився з 0,23 до 0,31. ІНДЕКС очікуваних змін ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ також суттєво збільшився, із 0,29 до 0,39.
- ІНДЕКС змін ЦІН НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ збільшився з 0,27 до 0,36. ІНДЕКС очікуваних змін ЦІН НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ також незначним чином збільшився, із 0,31 до 0,41.

ЗАБОРГОВАНOSTІ

- У травні порівняно з квітнем показники щодо накопичення дебіторської та кредиторської заборгованостей дещо зменшились, а показник накопичення податкової заборгованості істотно не змінився. Показник дебіторської заборгованості зменшився із -0,04 до 0,09, показник кредиторської заборгованості також, хоча і несуттєво, проте зменшився та становить -0,13 (три місяці поспіль значення було 0,11). Показник податкової заборгованості істотно не змінився та становить -0,12 (був -0,13).
- У тримісячній перспективі очікується збільшення накопичень заборгованостей. Індекс очікуваних змін ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ збільшився з -0,17 до -0,08. Показник очікувань для кредиторської заборгованості перервав тримісячну тенденцію до зменшення та зріс із -0,19 до -0,14. Індекс очікуваних змін ПОДАТКОВОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ збільшився з -0,24 до -0,16.

ЗАЙНЯТІСТЬ

- ІНДЕКС ЗМІН ЗАЙНЯТОСТІ істотно не змінився та становить -0,02 (був -0,01).
- ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАЙНЯТОСТІ суттєво не змінився та становить 0,09 (два місяці поспіль був 0,10).
- ІНДЕКС ЗМІН КІЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ не змінюється, уже чотири місяці поспіль він становить 0,03. На наступні три місяці керівники підприємств не очікують значних змін у кількості таких працівників, а ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН становить 0,06 (був 0,07).
- У травні труднощі в пошуку працівників відповідної кваліфікації істотно не змінилися. ІНДЕКС ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ КВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ становить 0,48 (був 0,46). ІНДЕКС ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ НЕКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ становить 0,34 (був 0,33).

ЗАБЕЗПЕЧЕНІСТЬ ЗАМОВЛЕННЯМИ

- У травні 2025 року середній термін забезпеченості новими замовленнями для опитаних підприємств змінився порівняно з попереднім місяцем. Він склав у середньому 5 місяців.
- Частка підприємств із замовленнями наперед на рік та більше складає 15%. Водночас, частка підприємств, які мають замовлення не більше ніж на 2 місяці, склала 44%.

ПЕРЕШКОДИ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ

- У травні 2025 року найгострішою перешкодою для бізнесу, викликану повномасштабним російським вторгненням, знову став брак робочої сили внаслідок призову або виїзду співробітників - 63%.
- Друге місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабною війною, зайняла безпека праці – 47%.
- Проблема зменшення попиту на продукцію/послуги зайняла 3-тє місце та становить – 27%.

ЗАВАНТАЖЕНІСТЬ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ У ПЕРІОД ВІЙНИ

- У травні 2025 року сумарна частка підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність, становила 64%, що є найвищим показником за всі хвили опитування, однак це лише незначною мірою вище за результати попередніх місяців (63% у березні та 62% у квітні).
- Кожне п'яте (20%) підприємство працювало менше ніж на половину потужності або не працювало порівняно з довоєнним часом.
- У травні 2025 року зріс рівень завантаження виробничих потужностей мікро- та малих підприємств. Частка мікропідприємств, які працювали на майже повну та повну потужність, зросла з 29% у квітні до 34% у травні, а частка малих зросла від 57% до 59%. Водночас, не змінилися показники середніх та великих підприємств (75% та 70% відповідно).
- Найнижчий рівень завантаження виробничих потужностей залишається в металургії та металообробці (40% у травні працювали на високому рівні завантаження), а найвищий – у харчовій промисловості (78%).

ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

- У квітні 2025 року 15% бізнесів тимчасово призупиняли роботу через вимкнення електроенергії (у січні – 38%, у лютому – 26%, а березні – 7%).

- 13% підприємств зупиняли роботу лише на 1 - 10% робочого часу.
- У квітні 2025 року через вимкнення електроенергії підприємства втратили 4% загального робочого часу. Це незначною мірою вище ніж у березні 2025 року (2%).
- У квітні 2025 року майже зрівнялися втрати підприємств різного розміру. Зокрема, у квітні мікропідприємства втратили в середньому 2% робочого часу, малі – 4%, середні – 4%, а великі – 3%.
- Серед галузей найбільші втрати часу має виготовлення будівельних матеріалів (12% робочого часу).

ПІДПРИЄМСТВА-ЕКСПОРТЕРИ

- У травні 2025 року 61% опитаних повідомив про експорт до війни, продовження експорту під час війни або ж започаткування експорту під час війни вперше.
- Більшості бізнесу вдалося налагодити експорт в умовах війни. У травні 2025 року 83% опитаних вказали, що підприємства експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців.
- Частина бізнесу досі не може побороти виклики для експортної діяльності. Станом на травень 2025 року 15% підприємств експортували до початку війни, але не змогли відновити експорту впродовж останніх 12-ти місяців.

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

- У травні частка позитивних оцінок політики уряду щодо підтримки бізнесу склала 4%.
- Частка нейтральних оцінок цієї політики збільшилась із 63% у квітні до 64% у травні, частка негативних оцінок залишилась незмінною - 24%.

ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ

ІНДЕКС ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ

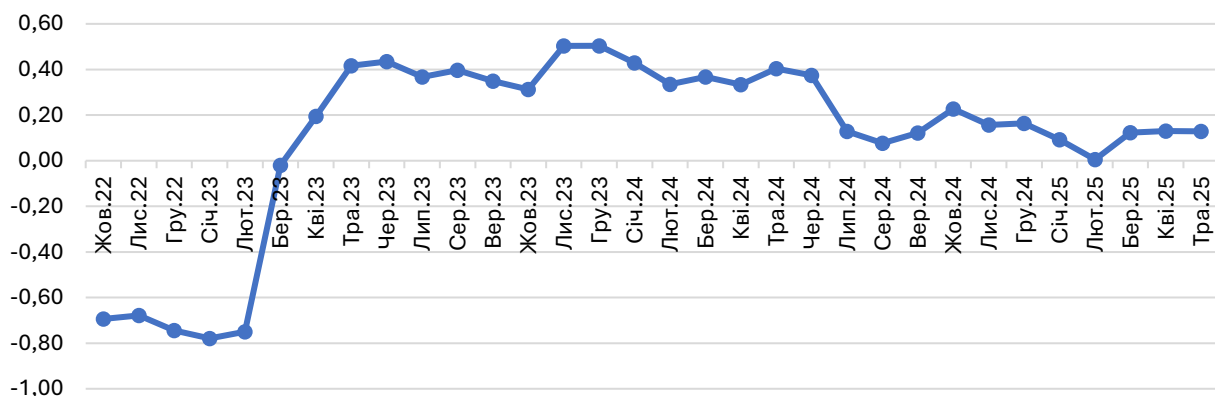
У травні 2025 року темпи відновлення ділової активності (з року в рік) залишаються стабільними. Значення ІНДЕКСУ ВІДНОВЛЕННЯ ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ (з року в рік) не змінилось та становить 0,13, як і минулого місяця. Частка опитаних, які вказали на погіршення ситуації, істотно не змінилась та становить 13,0% (була 13,9%). Частка тих, у кого ситуація стала кращою, ніж була рік тому, становить 25,9% (була 26,9% два місяці поспіль). Частка тих, хто вважає, що в порівнянні з минулим роком нічого не змінилось, залишається без суттєвих змін та становить 61,1% (була 59,1%).

Розмір. Відновлення ділової активності суттєво залежить від розміру підприємства. Найкраще в порівнянні з минулим роком себе почувають великі підприємства, показник яких становить 0,28. Показник середніх підприємств є суттєво нижчим та становить 0,19, а показник малих підприємств становить 0,12. Найнижче та єдине від'ємне значення показника мають мікропідприємства (-0,24).

Регіон. У регіональному розподілі найвищий показник мають Черкаська та Закарпатська (по 1,00 для кожної) області. Найнижчими є показники Тернопільської (-0,67) та Сумської (-0,53) областей.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу зафіксовано для хімічної (0,30) та харчової (0,173) промисловості. Найнижчий показник мають поліграфія та металообробка, значення яких дорівнює нулю.

Рис. 3. Індекс Відновлення Ділової Активності

ПОКАЗНИКИ ТА ОЧІКУВАННЯ В ПЕРСПЕКТИВІ НА ПІВ РОКУ

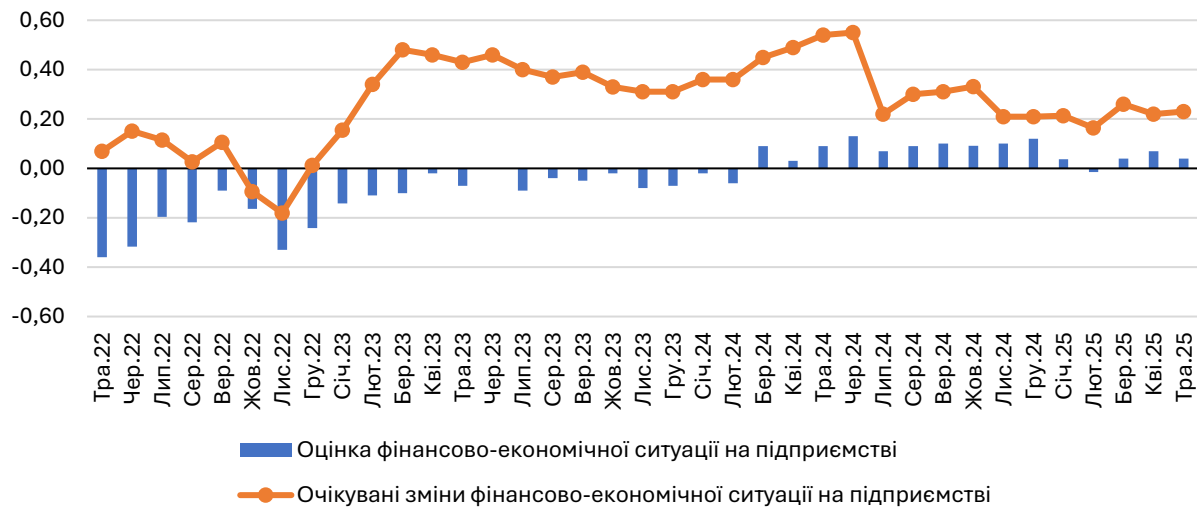
ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Оцінки фінансово-економічної ситуації за пів року перервали двомісячну тенденцію до поступового зростання. ІНДЕКС ПОТОЧНОЇ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ несуттєво зменшився, із 0,07 до 0,04. Частка тих, хто позитивно оцінює фінансово-економічну ситуацію на підприємстві, дещо зменшилась, із 14,3% до 12,3%. Водночас, частка опитаних, що дають негативні оцінки, уже три місяці поспіль залишається незмінною та становить 11,3%. Частка тих, хто вважає фінансово-економічну ситуацію на підприємстві задовільною, дещо зросла, із 74,4% до 76,4%.

Очікування на перспективу протягом шести місяців залишаються оптимістичними та істотно не змінились. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНІХ ЗМІН ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ становить 0,23 (було 0,22). У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка «оптимістів» становить 29,5% (була 29,3%), частка «песимістів» становить 9,7% (була 10,5%). Частка тих, хто не очікує жодних змін, становить 60,8% (була 60,2%).

Частка тих, хто не зміг дати прогноз на наступні пів року, незначним чином зменшилась, із 17,8% до 15,2%.

Рис. 4. Фінансово-економічна ситуація на підприємстві, індекси

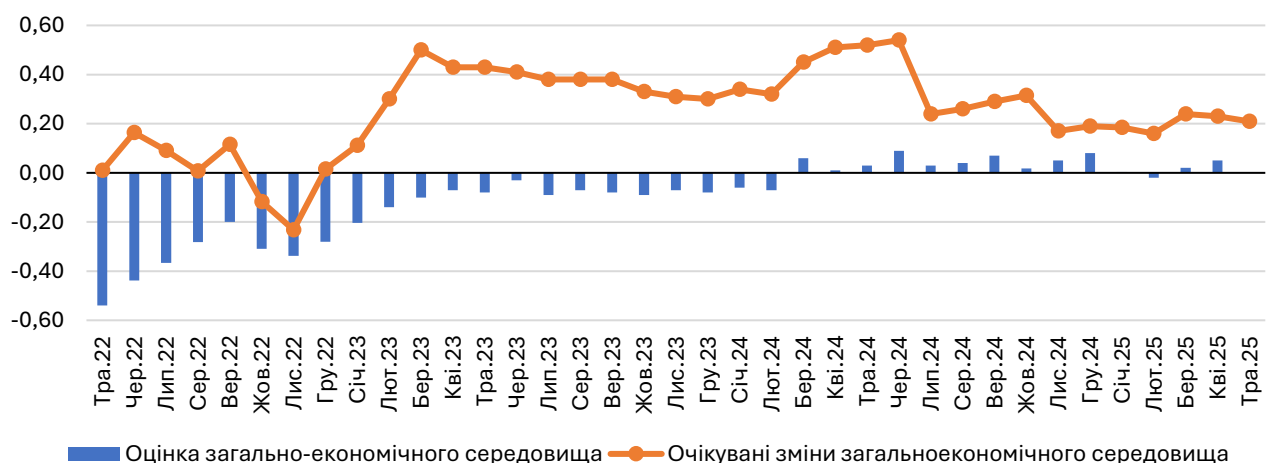
ЗАГАЛЬНОЕКОНОМІЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Оцінки загальноекономічного середовища, як і у випадку з оцінками фінансово-економічної ситуації, погіршились. Значення відповідного індексу в травні зменшились із 0,05 до нуля. У відсотковому розподілі частка тих, хто оцінює загальноекономічне середовище як погане, збільшилась із 17,4% до 19,3%. Частка тих, хто дає позитивні оцінки, суттєво не змінилась та становить 15,1% (була 16,9%). Частка тих, хто вважає загальноекономічне середовище задовільним, також суттєво не змінилась та становить 65,6% (була 65,7%).

Прогнози підприємств щодо змін загальноекономічного середовища на майбутні пів року істотно не змінюються вже три місяці поспіль. Значення індексу очікуваних змін загальноекономічного середовища становить 0,21 (було 0,23). У відсотковому розподілі суттєвих змін не відбулось. Частка «оптимістів» щодо змін загальноекономічного середовища суттєво не змінилась та становить 28,6% (була 29,8%), як і частка «песимістів», яка становить 11,7% (була 10%). Частка тих, хто вважає, що протягом майбутніх пів року загальноекономічне середовище не зміниться, становить 59,7% (була 60,2%).

Частка тих, хто не зміг дати прогнозів щодо стану загальноекономічного середовища, зменшилась із 20,5% до 16,5%.

Рис. 5. Загальноекономічне середовище, індекси

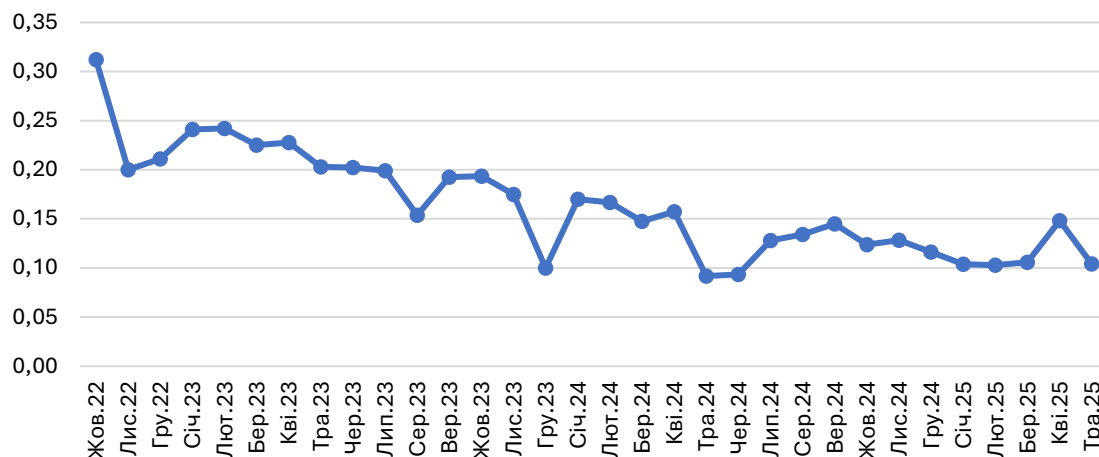

ПЛАНИ ЩОДО РОЗШИРЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАСТУПНІ ДВА РОКИ

Очікування щодо ділової активності у дворічній перспективі погіршилися. Індекс очікуваних змін ділової активності після зростання у квітні в травні зменшився з 0,15 до 0,10. Частка тих, хто планує розширення діяльності, істотно не змінилась та становить 15,4% (була 16,2%), а частка тих, хто планує скорочувати діяльність, збільшилась із 1,4% до 5%. Частка тих, хто планує залишитись на поточному рівні, дещо зменшилась, із 82,4% до 79,5%.

Відсоток тих, хто не зміг дати прогноз на таку далеку перспективу, несуттєво зменшився, із 30,3% до 28,7%.

Рис. 6. Очікування щодо ділової активності на 2 роки, індекс

Розмір. Серед підприємств усіх розмірів найбільш оптимістичні плани на майбутнє мають мікропідприємства, показник яких є найвищим та становить 0,26. Показник великих підприємств є вдвічі нижчим та становить 0,12. Показник середніх (0,07) та малих (0,04) підприємств є нижчим та приблизно однаковим.

Регіон. Зареєстровані суттєві регіональні відмінності. Найвищі показники очікувань мають підприємства Черкаської (1,00) та Чернігівської (0,69) областей. Показник Сумської (-0,36) та Дніпропетровської (-0,05) областей є найнижчими з від'ємним значенням.

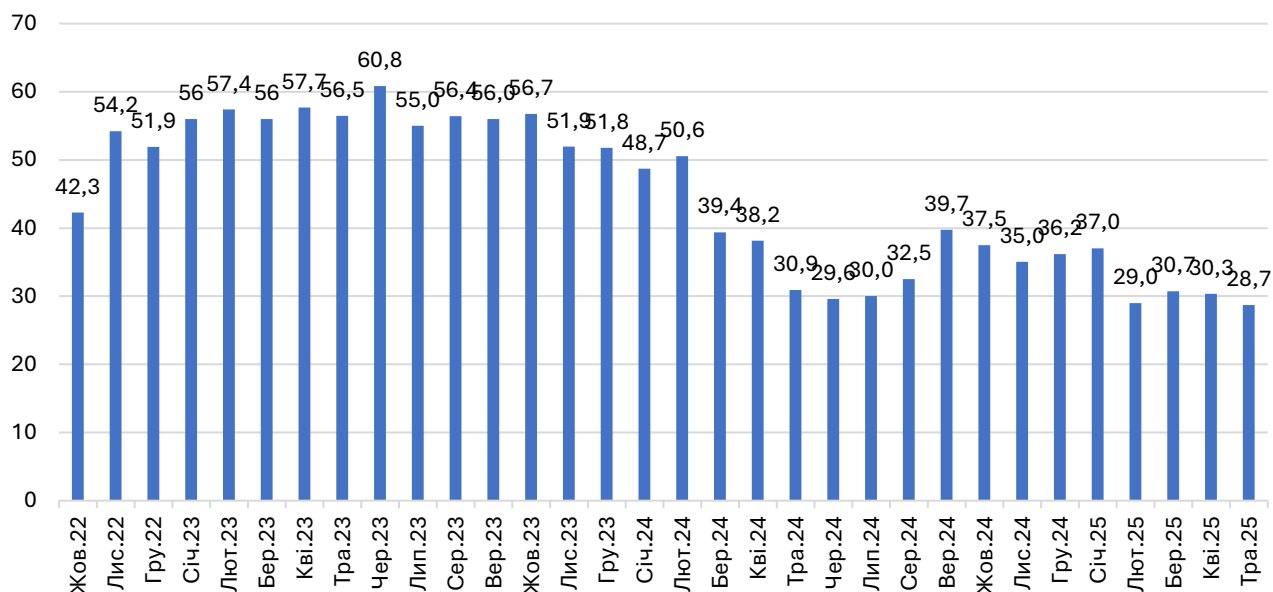
Галузь. Очікування залежать від галузі промисловості. Найвище значення показника мають хімічна (0,23), деревообробна (0,21) та легка (0,20) промисловість. Показник машинобудування є найнижчим та дорівнює нулю.

НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ

Дворічні очікування

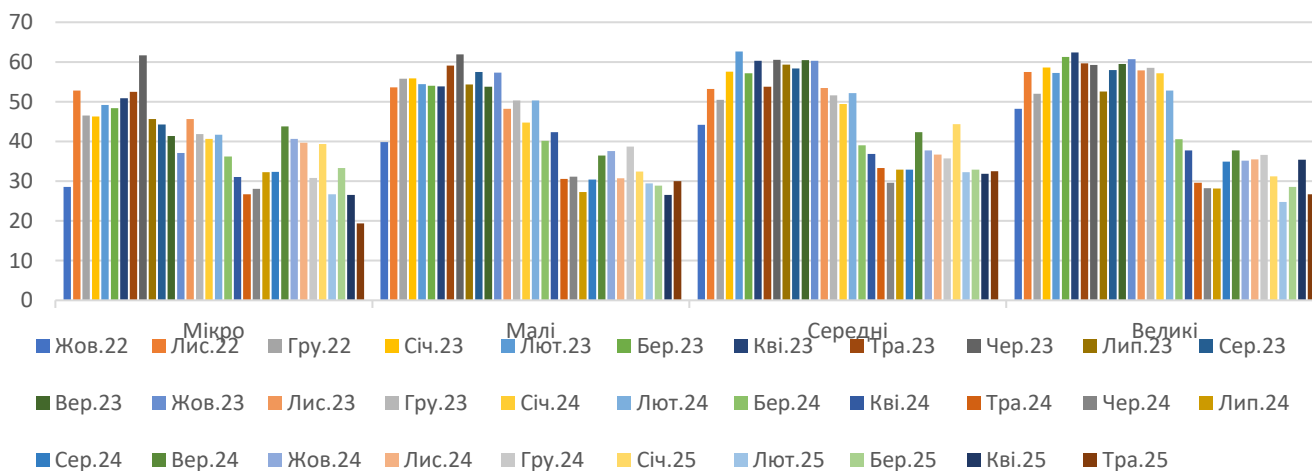
Рівень невизначеності щодо планів підприємств на наступні два роки, хоча і несуттєво, проте зменшився. Відповідь щодо перспектив на майбутні два роки в травні не змогли дати 28,7% опитаних (було 30,3% у квітні).

Рис. 7. Рівень невизначеності щодо діяльності підприємства у дворічній перспективі, % опитаних

Рівень невизначеності щодо планів на дворічну перспективу залежить від розміру підприємства. У травні показник невизначеності для середніх підприємств є найвищим із незмінним значенням, яке становить 32%, як і минулого місяця. Показник малих підприємств збільшився з 27% до 30%. Водночас показник невизначеності суттєво зменшився для великих (із 35% до 27%) та мікропідприємств (із 27% до 19%).

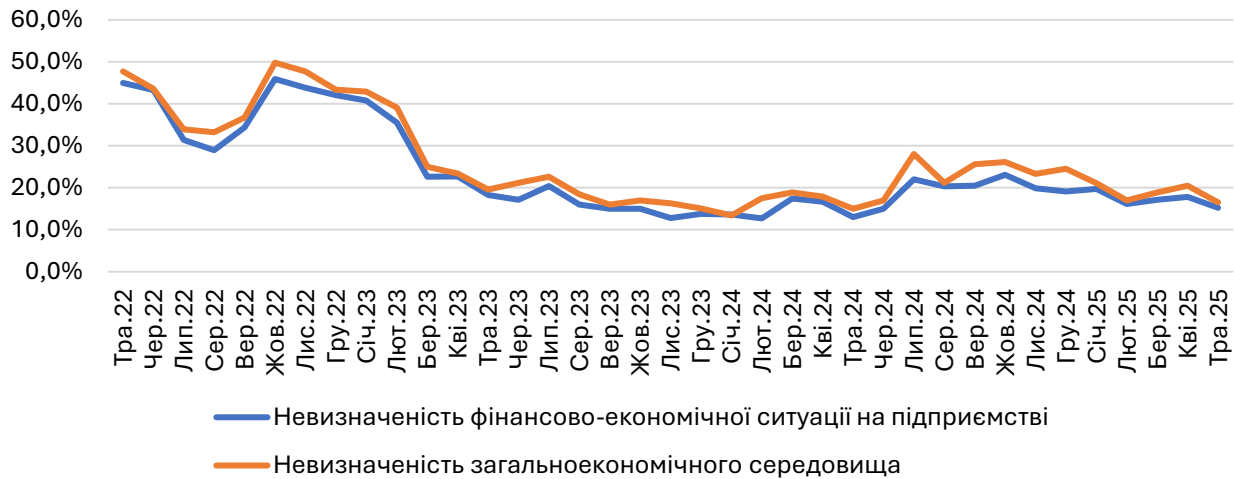
Рис. 8. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну на наступні два роки, за розміром підприємства

Піврічні очікування

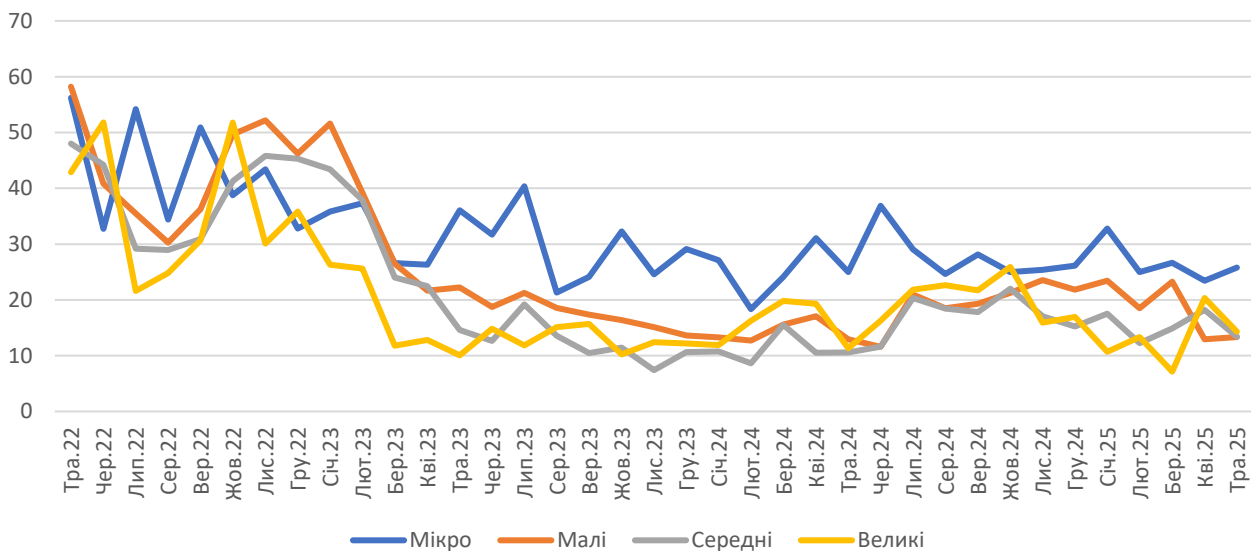
Рівень невизначеності в прогнозах піврічної перспективи зменшився і для фінансово-економічної ситуації, і для загальноекономічного середовища по країні. Невизначеність для фінансово-економічної ситуації зменшилась із 17,8% до 15,2%. А частка опитаних, що не змогли дати прогноз щодо змін загальноекономічного середовища, зменшилась із 20,5% до 16,5%.

Рис. 9. Рівень невизначеності фінансово-економічної ситуації та загальноекономічного середовища, %

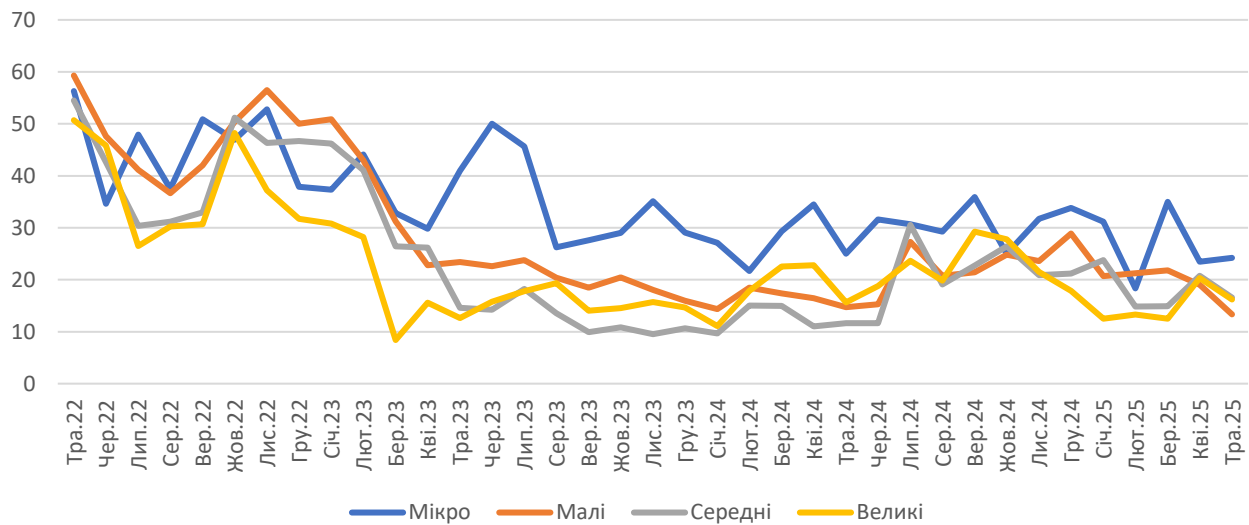
Рівень невизначеності щодо фінансово-економічної ситуації на підприємстві та її динаміка залежать від розміру підприємств. Найвищим рівень невизначеності на піврічну перспективу є для мікропідприємств, показник дещо зріс, із 23% до 26%. Показник невизначеності для великих підприємств зменшився із 20% до 14%. Нижчим та однаковим показник невизначеності є для середніх (який зменшився із 18% до 13%), та для малих (для яких значення залишилось незмінним та становить 13%, як і минулого місяця) підприємств.

Рис. 10. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну фінансово-економічного середовища в перспективі на пів року

Невизначеність щодо загальноекономічного середовища, як і у випадку з фінансово-економічною ситуацією, залежить від розміру підприємства. Показник невизначеності для мікропідприємств є найвищим, його значення істотно не змінилось та становить 24% (було 23% у квітні). Водночас для інших підприємств, показник невизначеності зменшився: для середніх (із 21% до 17%), великих (із 20% до 16%) та мікропідприємств (із 19% до 13%).

Рис. 11. Частка опитаних, що не змогли дати відповідь на питання про зміну загальноєкономічного середовища в перспективі на пів року

Тримісячні очікування

У травні 2025 року показник невизначеності в короткостроковій перспективі для більшості виробничих показників істотно не змінився. Невизначеність у тримісячній перспективі залишається найвищою для заборгованостей та суттєво не змінюється. Показник для дебіторської заборгованості становить 34,2% (був 33,5%), для кредиторської та податкової заборгованості значення є однаковим та становить 33,8% (було 33,3% та 32,4% відповідно). Невизначеність щодо запасів сировини та матеріалів дещо зросла, із 4,4% до 6,5%. Найнижчим та однаковим показник невизначеності в короткостроковій перспективі зі значенням 5,7% є для виробництва (був 5,2%) та запасів готової продукції (був 5%).

Рис. 12. Частка підприємств, які не змогли зробити прогноз про зміну показника в перспективі 3-х місяців, % опитаних

	Січ.25	Лют.25	Бер.25	Кві.25	Тра.25
Дебіторська заборгованість	33.3	33.5	33.3	33.5	34.2
Кредиторська заборгованість	34.1	32.4	33.1	33.3	33.8
Податкова заборгованість	32.2	31.5	30.5	32.4	33.8
Експорт	20.1	24.2	20.6	20.1	20.7
Кількість працівників у вимушених відпустках	9	9.4	9.5	8.8	10.3
Нові замовлення	10	8.2	10.3	7.9	9.7
Кількість працівників	9	8.4	8.8	7.9	8.9
Ціни на сировину і матеріали	8.2	8.8	10.1	8.6	8.2
Ціни на готову продукцію	6.7	8.2	8.4	7.5	7.2
Продаж	5.6	5.6	7.4	5	6.5
Запаси сировини та матеріалів	5	4.3	5.3	4.4	6.5
Виробництво	5.6	6	7.6	5.2	5.7
Запаси готової продукції	5.4	5.2	5.3	5	5.7

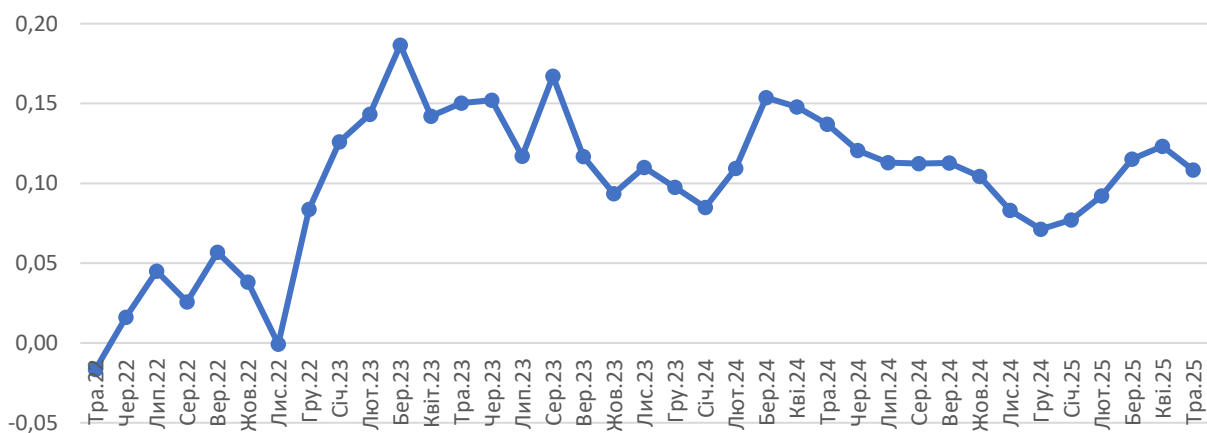
Created with Datawrapper

ПОКАЗНИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТА КОРОТКОСТРОКОВІ ОЧІКУВАННЯ

АГРЕГОВАНИЙ ПОКАЗНИК ПЕРСПЕКТИВ ПРОМИСЛОВОСТІ

Значення агрегованого показника перспектив промисловості (АППП) істотно не змінюється. У травні показник становить 0,11 (був 0,12 у квітні та березні). У травні 2025 року одна зі складових показника зменшилась, але істотно не змінилось значення двох інших складових: (1) *виробничі очікування* на наступні 3 - 4 місяці суттєво не змінились, їхнє значення становить 0,41 (було 0,40). (2) *Оцінки портфеля нових замовлень* зменшились із -0,04 до -0,10; (3) *оцінки запасів готової продукції*, без істотних змін, значення становить -0,02 (було -0,01).

Рис. 13. Агрегований показник перспектив промисловості

ВИРОБНИЦТВО

Зміни щодо попереднього місяця

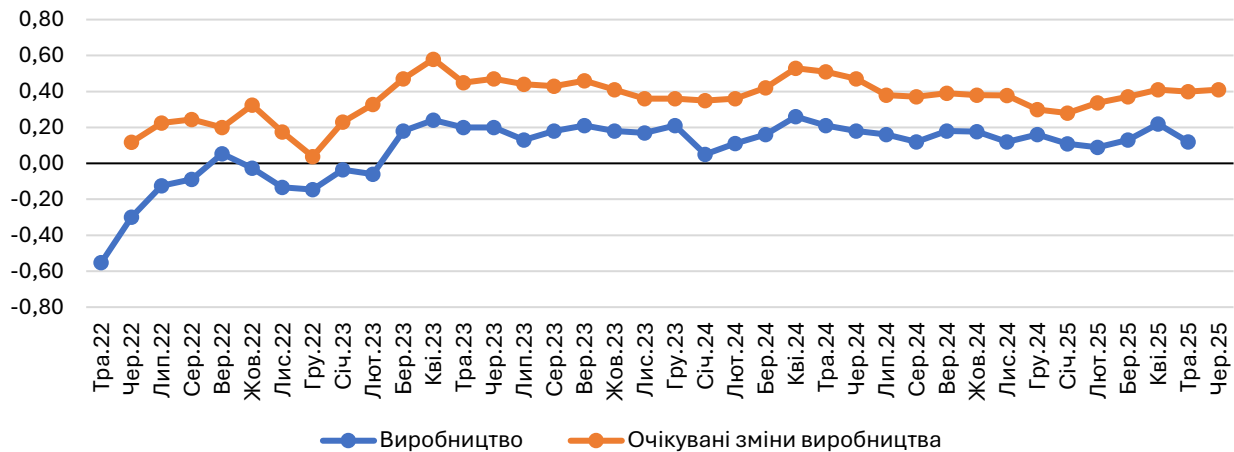
У травні 2025 року темпи зростання обсягів виробництва перервали тенденцію до зростання. Індекс змін виробництва зменшився після зростання два місяці поспіль, із 0,22 до 0,12. Збільшилась частка підприємств, які скорочували обсяги виробництва (із 10% до 13,5%), та зменшилась частка тих підприємств, які нарощували обсяги виробництва (із 26,2% до 19,5%). Частка тих підприємств, на яких змін не відбувалось, зменшилась із 67,7% до 63,8%.

Розмір. Серед підприємств різних розмірів найкращі результати мають великі (0,23) підприємства. Показник середніх (0,15) підприємств є суттєво нижчим. Найнижче та від'ємне значення показника мають малі (-0,03) та мікропідприємства (-0,27).

Регіон. Регіональні відмінності дуже суттєві (найбільше значення – 0,87, а найменше — -0,29). Найкращі результати мали підприємства Полтавської (0,70) та Київської (0,65) областей. Найнижчі значення індексу зафіксовано для підприємств Сумської (-0,35) та Харківської (-0,24) областей.

Галузь. Значення індексу різняться для секторів та галузей. Найкраща ситуація склалась у харчовій промисловості та виробництві будівельних матеріалів (по 0,12 для кожної галузі). Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,29), машинобудування (-0,09) та металообробка (-0,04).

Рис. 14. Індекси змін виробництва

Очікування щодо змін виробництва

Очікування щодо зростання обсягів виробництва залишаються позитивними і три місяці поспіль суттєво не змінюються. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ВИРОБНИЦТВА становить 0,41 (було 0,40). У відсотковому розподілі частка тих, хто планує нарощувати обсяги виробництва, істотно не змінилась та становить 39,9% (була 40,8%). Водночас, частка тих, хто планує скорочення обсягів виробництва, незначним чином зменшилась, із 4,4% до 2,5%. Частка тих, хто не очікує змін, збільшилась, із 54,7% до 57,6%.

Розмір. Очікування щодо виробництва залежать від розміру підприємств. Найбільш оптимістичним є показник великих (0,55) підприємств. Показник середніх та малих підприємств є нижчим та однаковим і становить 0,34. Найнижче значення показника мають мікропідприємства (0,23).

Регіон. Плани підприємств суттєво залежать від регіону розташування. Найбільш оптимістичні плани щодо зростання обсягів виробництва мають Полтавська (1,00), Черкаська (0,86), Закарпатська (0,83) та Київська (0,70) області. Найнижче значення показника, яке дорівнює нулю, має Львівська область.

Галузь. Виробничі очікування на три місяці залежать від галузі. Найвищими є показники очікувань для машинобудування (0,47), харчової (0,44) промисловості та поліграфії (0,43). Найнижче значення показника має металообробка (-0,04)).

ПРОДАЖІ

Зміни щодо попереднього місяця

У травні темпи зростання обсягів продажів уповільнилися. ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ зменшився з 0,26 до 0,16. Збільшилась частка тих, хто скорочував обсяги продажів (із 10,2% до 14,6%). Частка підприємств, на яких не відбувалось змін, суттєво не змінилась та становить 60,9% (була 59,6%). Частка підприємств, які нарощували обсяги продажів, зменшилась із 30,2% до 24,5%.

Розмір. ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ великих (0,30) підприємств є найвищим. Показник середніх підприємств є значно нижчим (0,19). Значення для малих підприємств становить 0,01. Найнижче та від'ємне значення показника мають мікропідприємства (-0,27).

Регіон. Найвище значення ІНДЕКСУ ЗМІН ПРОДАЖІВ зафіксовано для Полтавської (0,70), Київської (0,55) та Закарпатської (0,47) областей. Найнижче значення показника мають Сумська (-0,40) та Харківська (-0,24) області.

Галузь. Найвищий ІНДЕКС ЗМІН ПРОДАЖІВ мають виробництво будівельних матеріалів (0,16), а також харчова та легка промисловість (по 0,14 для кожної галузі). Найнижче значення показника має поліграфія (-0,29).

Очікувані зміни продажів

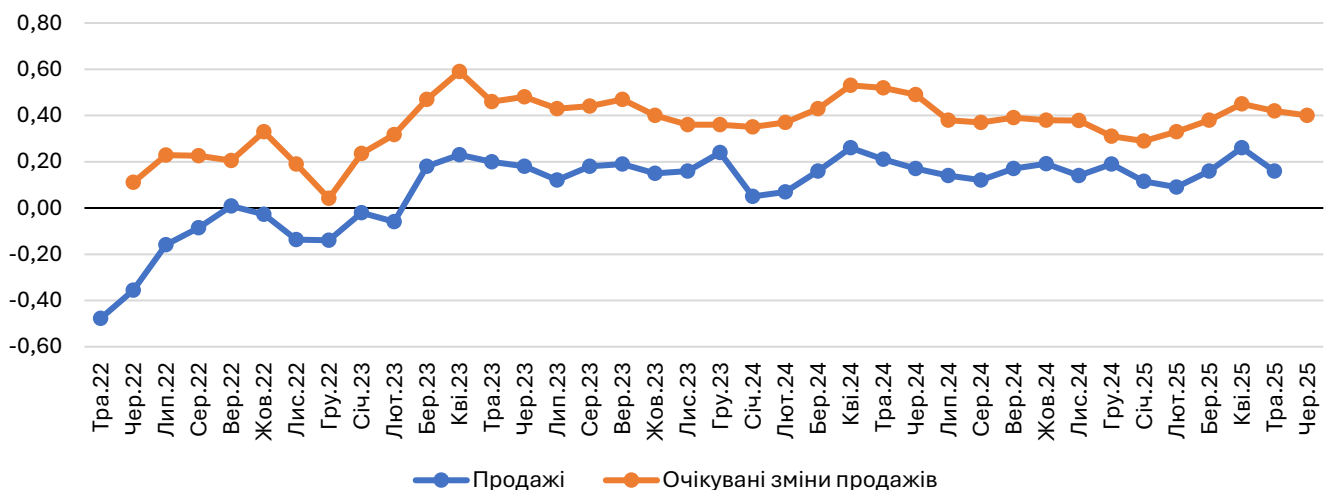
Очікування щодо обсягів продажів залишаються оптимістичними, показник зменшився лише незначним чином. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ОБСЯГІВ ПРОДАЖІВ суттєво не змінився, зменшившись із 0,42 до 0,40, хоча спостерігається двомісячна тенденція до сповільнення темпів. Частка тих, хто планує скорочувати продажі, істотно не змінилась та становить 4,9% (була 4,1%). Водночас, частка тих, хто планує їх нарощувати, незначним чином зменшилась, із 42,8% до 40,7%. Відсоток опитаних, які вважають, що нічого не зміниться, дещо зріс, із 52,3% до 55,2%.

Розмір. Показник очікувань для великих (0,53) підприємств є найвищим. Показник середніх (0,36) та малих (0,32) підприємств є суттєво нижчим та приблизно однаковим. Показник очікувань для мікропідприємств є найнижчим і становить 0,20.

Регіон. У розрізі регіонів найкращі очікування зафіксовано в Полтавській (1,00), Закарпатській (0,90), Черкаській (0,89) та Київській (0,75) областях. Показник очікувань Волинської (-0,03) області є найнижчим та має єдине від'ємне значення.

Галузь. Найвищі показники очікувань стосовно продажів мають харчова (0,46) промисловість та поліграфія (0,43). Показник очікувань щодо зростання продажів для металообробки (-0,04) є найнижчим.

Рис. 15. Індекси змін продажів

ЕКСПОРТ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи зростання експорту суттєво сповільнились. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЕКСПОРТУ істотно зменшилось, із 0,23 до 0,11. Частка опитаних, у яких обсяги експорту скоротились, збільшилась із 8,7% до 13%. Частка підприємств, які нарощували експорт, зменшилась із 25,4% до 19,8%. Частка тих підприємств, на яких обсяги експорту залишились без змін, дещо зросла, із 65,9% до 67,2%.

Розмір. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЕКСПОРТУ є найвищим для великих (0,22) підприємств. Значення середніх підприємств становить 0,06. Від'ємне значення показника мають малі (-0,08) та мікропідприємства (-0,42).

Регіон. У регіональному розрізі найвищими є показники Полтавської (0,67), Чернігівської (0,50) та Одеської (0,40) областей. Найнижчим є значення для Сумської (-1,00) області, м. Києва (-0,38) та Вінницької (-0,25) і Чернівецької (-0,18) областей.

Галузь. У галузевому розподілі ІНДЕКС ЗМІН ЕКСПОРТУ є кращим для металообробки (0,23) та виробництва будівельних матеріалів (0,17). Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,25) та машинобудування (-0,19).

Очікувані зміни експорту

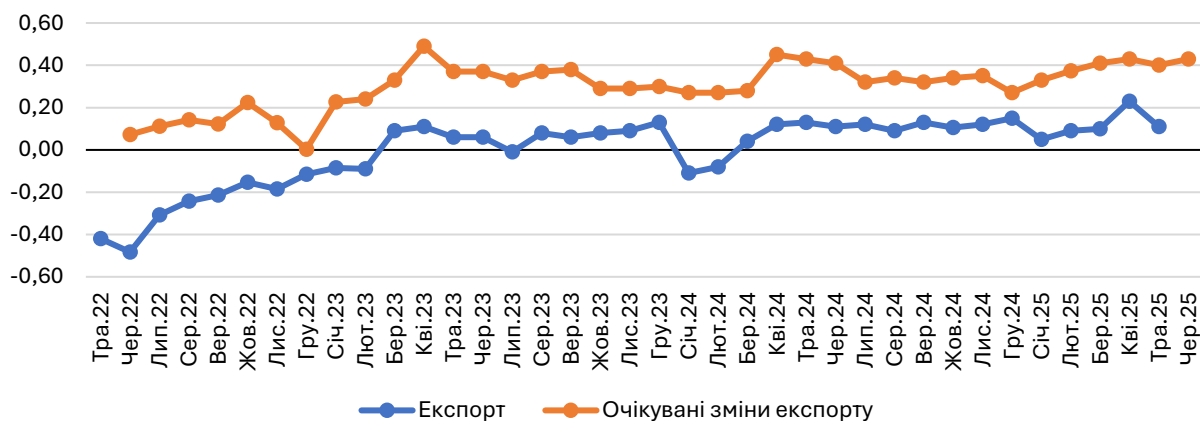
На наступні три місяці підприємці не очікують різких змін показника, значення збільшилось лише незначним чином. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЕКСПОРТУ несуттєво зросло, із 0,43 до 0,40. Частка тих, хто планує нарощувати експорт, збільшилась із 42% до 47,9%. Частка тих, хто планує його скорочувати, не змінилась та, як і минулого місяця, становить 6%. Частка тих, хто не очікує жодних змін, зменшилась із 52% до 46,2%.

Розмір. Найвищий та приблизно однаковий показник очікувань щодо експорту мають великі (0,53) та мікропідприємства (0,46). Показник середніх підприємств становить 0,37. Найнижче значення показника мають малі (0,29) підприємства.

Регіон: Найвище значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЕКСПОРТУ зафіксовано для підприємств Закарпатської (1,00), Полтавської (0,97), Черкаської (0,94) та Одеської (0,90) областей. Найгіршими є очікування представників бізнесу Сумської (-1,00) області та м. Києва (-0,31).

Галузь. Найвище значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЕКСПОРТУ мають виробництво будівельних матеріалів (0,60) та харчова й деревообробна (по 0,53 для кожної галузі) промисловість. Найнижче значення показника має поліграфія (-0,25).

Рис. 16. Індекси змін експорту

ЗАПАСИ СИРОВИНИ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи скорочення запасів сировини сповільнюються. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЗАПАСІВ СИРОВИНИ істотно не змінилось та становить 0,07 (було 0,06). Водночас, у відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка респондентів, що повідомили про накопичення запасів сировини, за минулий становить 15,4% (була 16,2%). Частка опитаних, що вказали на їх скорочення, несуттєво зменшилась, із 14% до 11,1%. Частка підприємців, у яких у порівнянні з минулим місяцем нічого не змінилось, дещо зросла, із 69,8% до 73,5%.

Розмір. Індекс змін запасів сировини є найвищим для великих (0,20) підприємств. Показник середніх та мікропідприємств є суттєво нижчим та однаковим і становить 0,04. Показник малих (-0,07) підприємств має від'ємне значення.

Регіон. Найчастіше про накопичення запасів сировини повідомляють у Полтавській (0,90), Тернопільській (0,45) та Хмельницькій (0,35) областях. Показники м. Києва (-0,45), Сумської (-0,40) та Житомирської (-0,33) областей є найнижчими.

Галузь. У галузевому розподілі додатне значення мають харчова (0,08) та легка (0,04) промисловість. Показник поліграфії (-0,43) та металообробки (-0,12) є найнижчим.

Очікувані зміни запасів сировини

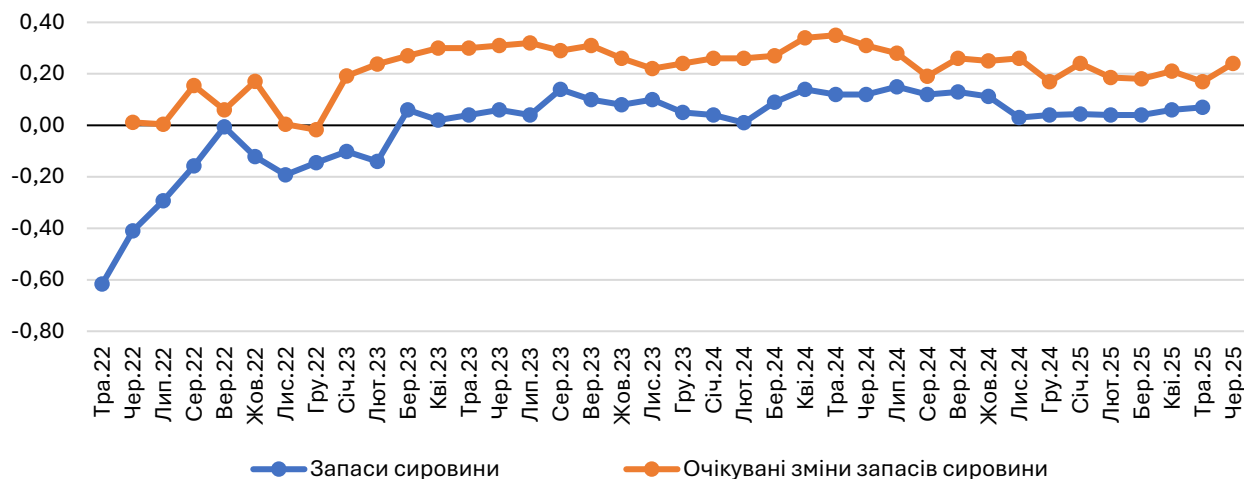
На наступні три місяці підприємці очікують на збільшення показника: ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАПАСІВ СИРОВИНИ збільшився з 0,17 до 0,24. Частка респондентів, які очікують на накопичення запасів сировини, дещо зросла, із 27,4% до 29,2%. Частка тих, хто вважає, що запаси сировини будуть скорочуватись, істотно зменшилась, із 14,3% до 9,3%. Частка тих, хто не очікує змін, дещо зросла, із 58,3% до 61,5%.

Розмір. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАПАСІВ СИРОВИНИ є вищим для великих підприємств та становить 0,45. Показник середніх (0,17) та мікропідприємств (0,13) є суттєво нижчим. Найнижче значення показника мають малі підприємства (0,07).

Region. Найвищим ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАПАСІВ СИРОВИНИ є для Закарпатської (0,90), Черкаської (0,86) та Полтавської (0,83) областей. Найнижчим значення індексу є для м. Києва (-0,42), а також для Житомирської (-0,33) та Тернопільської (-0,30) областей.

Галузь. У галузевому розрізі найвищий показник очікувань щодо змін запасів сировини мають харчова та хімічна (по 0,24 для кожної галузі) та машинобудування (0,23). Найнижче значення показника має поліграфія (-0,29).

Рис. 17. Індекси змін запасів сировини

ЗАПАСИ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ

Зміни щодо попереднього місяця

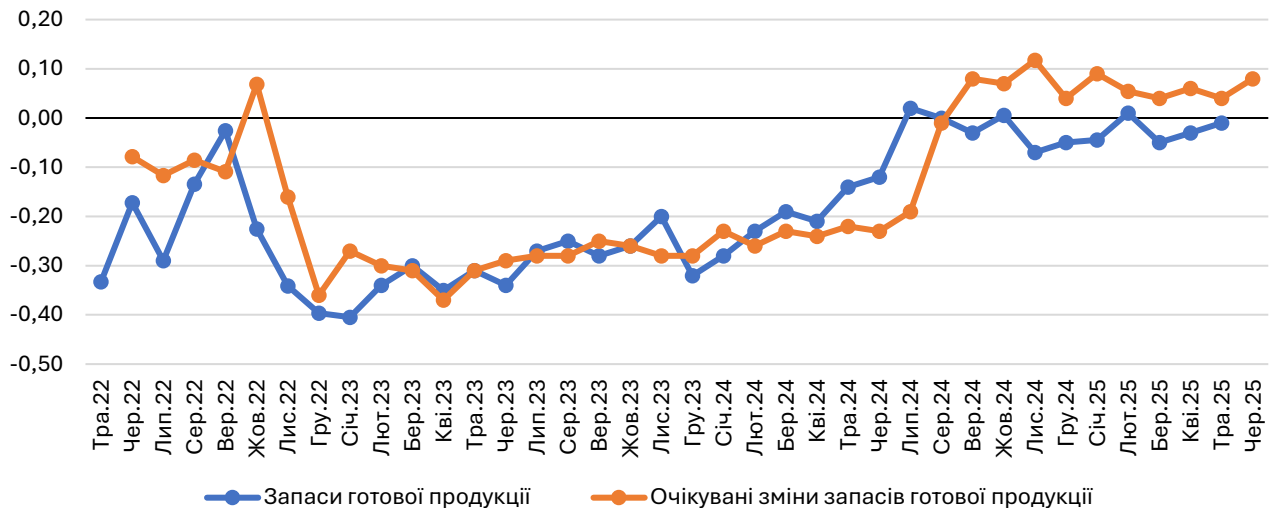
Темпи скорочення запасів готової продукції поступово прискорюються. Значення відповідного ІНДЕКСУ збільшується два місяці поспіль, у травні порівняно з квітнем, хоча і незначним чином, проте збільшилось із -0,03 до -0,01. Частка респондентів, що повідомили про скорочення запасів готової продукції, незначним чином зменшилась, із 12,5% до 9,7%. Частка тих респондентів, у яких запаси зросли, суттєво не змінилась та становить 8,1% (була 8%). Частка респондентів, які зовсім не відчували змін, дещо зросла, із 79,5% до 82,2%.

Розмір. Значення індексу залежно від розміру підприємства є вищим для великих (0,04) підприємств, показник яких має єдине додатне значення. Показник малих підприємств дорівнює нулю. Частіше про скорочення запасів готової продукції повідомляють на середніх (-0,03) та малих (-0,05) підприємствах.

Region. Значення індексу залежить від регіону. Найчастіше про накопичення запасів готової продукції говорять на підприємствах Хмельницької (0,23) та Тернопільської (0,18) областей. Найнижчим є індекс Житомирської (-0,43) та Дніпропетровської (-0,30) областей.

Галузь. У галузевому розподілі найвищим є значення для легкої (0,13), хімічної і деревообробної (по 0,03 для кожної галузі) промисловості. Найнижче значення має машинобудування (-0,12).

Рис. 18. Індекси змін запасів готової продукції

Очікувані запаси готової продукції

У майбутньому керівники підприємств очікують на подальше прискорення темпів накопичень запасів. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЗАПАСІВ ГОТОВОЇ ПРОДУКЦІЇ збільшився з 0,04 до 0,08. У відсотковому розподілі частка опитаних, які вважають, що запаси готової продукції в наступні три місяці скорочуватимуться, дещо зменшилась, із 13,1% до 10,2%. Частка тих, хто очікує їх накопичення, дещо зросла, із 15,2% до 17,6%. Відсоток тих, хто вважає, що нічого не зміниться, істотно не змінився та становить 72,2% (був 71,8%).

Розмір. Значення показника залежить від розміру підприємства. Значення індексу є найнижчим для мікропідприємств (0,02). Показник малих (0,07), середніх (0,06) підприємств є вищим та приблизно однаковим. Найвище значення показника мають великі (0,12) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найвищим є значення для Закарпатської (0,90) та Черкаської (0,82) областей. Найнижчим є показник для м. Києва (-0,57), Житомирської (-0,38) та Дніпропетровської (-0,25) областей.

Галузь. Значення індексу є найвищим для деревообробної (0,19) промисловості та машинобудування (0,12). Найнижчим є показник поліграфії (-0,20).

НОВІ ЗАМОВЛЕННЯ

Зміни щодо попереднього місяця

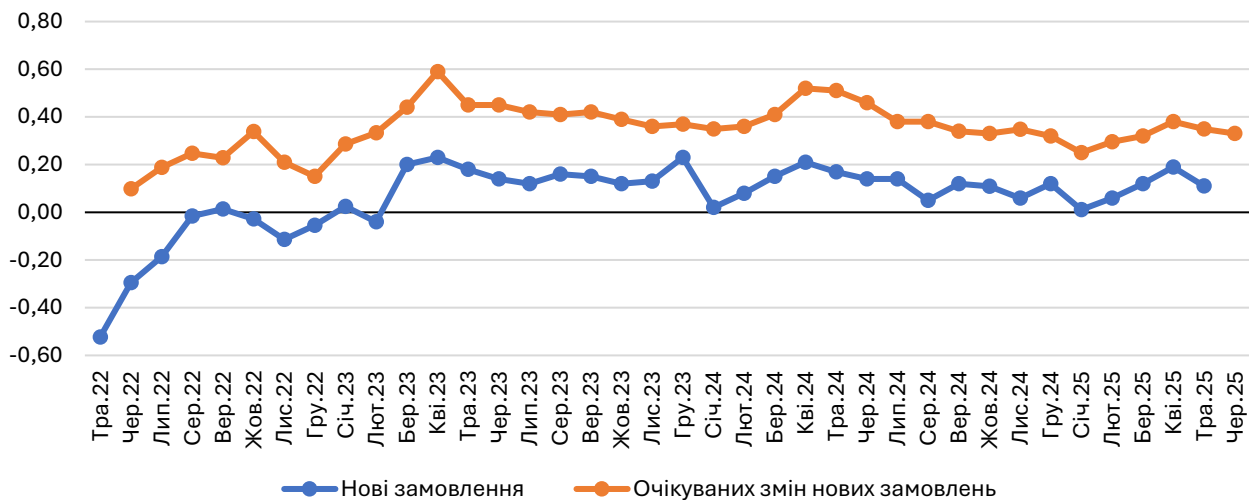
Темпи зростання нових замовлень перервали тенденцію до прискорення. ІНДЕКС ЗМІН НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ після зростання три місяці поспіль у травні порівняно з квітнем зменшився з 0,19 до 0,11. У відсотковому розподілі зменшилась частка тих, у кого збільшився обсяг замовлень (із 24,1% до 21,1%). Водночас, частка тих, у кого обсяг замовлень скоротився, зросла із 10% до 14,2%. Частка тих, хто не відчув змін, суттєво не змінилась та становить 64,7% (була 65,9%).

Розмір. Про зростання замовлень більше повідомляють на великих (0,27) підприємствах. Показник середніх (0,11) підприємств є значно нижчим, але все ще має додатне значення. Показник малих (-0,06) та мікропідприємств (-0,08) вже має від'ємне значення.

Регіон. Серед регіонів нові замовлення найбільше зростали в Полтавській (0,70), Черкаській (0,54) та Закарпатській (0,50) областях, у той час як у Сумській (-0,35) та Житомирській (-0,24) областях обсяг нових замовлень найбільше скорочувався.

Галузь. Найкраще попереднього місяця ситуація з новими замовленнями складалась для хімічної (0,24), харчової (0,10) та деревообробної (0,09) промисловості. Найнижче значення показника мають поліграфія (-0,29) та металообробка (-0,12).

Рис. 19. Індекси змін нових замовлень

Очікувані зміни нових замовлень

На наступні три місяці підприємці не очікують суттєвих змін показника, водночас значення поступово зменшується два місяці поспіль. Значення ІНДЕКСУ ОЧІКУВАНИХ ЗМІН НОВИХ ЗАМОВЛЕНЬ незначним чином зменшилось, із 0,35 до 0,33. У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка респондентів, що очікують на зростання нових замовлень, становить 36,6% (була 37,6%). Частка респондентів, які очікують на скорочення обсягу нових замовлень, також суттєво не змінилась та становить 5,6% (була 5%). Частка тих, хто не очікує жодних змін у наступні три місяці, становить 57,7% (була 57,4%).

Розмір. Найвищий показник очікувань мають великі підприємства (0,46). Показник середніх (0,29) та мікропідприємств (0,27) є нижчим та приблизно однаковим. Найнижче значення показника мають малі підприємства (0,23).

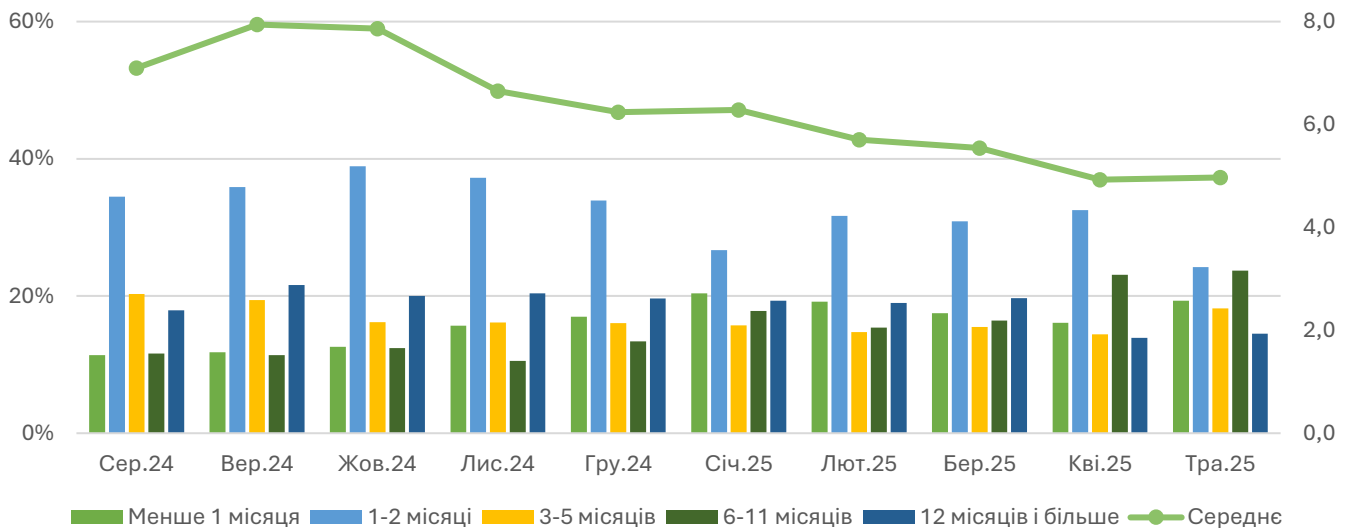
Region. Значення індексу мають суттєві регіональні відмінності. У Закарпатській (0,93), Черкаській (0,89) та Полтавській (0,83) областях бізнес більшою мірою ніж в інших регіонах очікує на зростання нових замовлень. Разом із тим, показники Сумської (-0,194), Житомирської (-0,10) та Львівської (-0,07) областей мають найнижче та від'ємне значення.

Галузь. Найкращі очікування щодо нових замовлень мають машинобудування (0,37) та харчова (0,34) й хімічна (0,33) промисловість. Показник металообробки (-0,05) має найнижче та єдине від'ємне значення.

Забезпеченість замовленнями наперед

У травні 2025 року середній термін забезпеченості новими замовленнями для опитаних підприємств змінився порівняно з попереднім місяцем. Він склав у середньому 5 місяців. Частка підприємств із замовленнями на рік та більше складає 15%. Порівняно з минулим роком (6% у травні 2024), цей показник виріс у 2,5 раза, що свідчить про зростання довгострокового планування і більш стабільних контрактів у частини підприємств. Водночас, частка підприємств, які мають замовлення не більше ніж на 2 місяці, склала 44%.

Рис. 20. Час, на який підприємства забезпечені замовленнями

Розмір. Забезпеченість замовленнями зростає зі збільшенням розміру підприємств. Так, мікропідприємства в середньому забезпечені новими замовленнями на 1,3 місяця (середнє значення), тоді як малий бізнес – на 3,9 місяця, середній – на 5,9 місяця та великий – на 6,9 місяця.

80% мікро- та 53% малих підприємств мають замовлення лише на період до двох місяців. Водночас 56% великих підприємств та 46% середніх забезпечені замовленнями на 6 місяців і більше.

Галузь. У травні 2025 року порівняно найдовші середні терміни нових замовлень було зафіксовано в деревообробній промисловості (5,7 місяця), а також у сфері хімічної промисловості (5,5 місяця)¹. Найкоротші середні терміни нових замовлень спостерігаємо у сфері виробництва металу та металообробці (3,5 місяця) та сфері виробництва будівельних матеріалів (3,8 місяця).

Варто зауважити, що 79% підприємств із виробництва будівельних матеріалів мають замовлення терміном лише до двох місяців, у той час як лише 21% підприємств цієї галузі повідомив про те, що мають замовлення на термін від шести місяців. Водночас 44% підприємств із деревообробної, 47% хімічної промисловості та 41% харчової промисловості мають замовлення терміном від 6 місяців. Короткострокові замовлення терміном до 2 місяців мають підприємства з легкої промисловості – 47%, виробництва металу та металообробки – 54%, машинобудування – 39%, деревообробної галузі – 47% та харчової промисловості – 39%.

Регіон. Між підприємствами в різних областях спостерігаються відмінності в забезпеченні замовленнями². Середній термін забезпечення замовленнями найбільший для підприємств Рівненської області, де в середньому він склав 15 місяців. Також терміни наявних замовлень порівняно високі для підприємств Закарпатської, Київської, Одеської, Полтавської та Черкаської областей (5 місяців і більше).

З іншого боку, найменший середній період замовлень – до двох місяців включно – зафіксований у Житомирській, Кіровоградській, Львівській, Чернівецькій, Чернігівській, Харківській, Дніпропетровській областях та м. Київ.

¹ Подані середні значення. У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

² До порівняння не включено регіони, у яких не були опитані підприємства (детальніше див. розділ «Вибірка»), а також Івано-Франківську та Тернопільську області, де кількість респондентів, які відповіли на це запитання, була недостатньою для порівняльного аналізу.

ЦІНИ НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи зростання цін на сировину та матеріали перервали двомісячну тенденцію до сповільнення. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ суттєво зросло, із 0,23 до 0,31. Частка керівників підприємств, що вказали на збільшення цін у травні, збільшилась із 24,5% до 33,4%. Частка тих, хто вважає, що ціни не змінювались порівняно з попереднім місяцем, зменшилась із 74% до 65,3%. Частка тих, хто говорить про зменшення цін на сировину та матеріали, істотно не змінилась та становить 1,3% (була 1,5%).

Розмір. Показник щодо зростання цін на сировину залежить від розміру підприємства. Показник мікропідприємств є найвищим та становить 0,44. Водночас значення для малих (0,32), великих (0,30) та середніх (0,29) підприємств є нижчим та приблизно однаковим.

Region. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Значення індексу є вищим для Полтавської (0,90), Харківської (0,82) та Сумської і Чернівецької (по 0,75 для кожної) областей. Показник Запорізької (-0,04) та Кіровоградської (-0,05) має найнижче та від'ємне значення.

Галузь. У галузевому розрізі значення ІНДЕКСУ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ є найвищим для поліграфії (0,43) та виробництва будівельних матеріалів (0,36). Найнижче значення індексу має металообробка (0,16).

Очікувані зміни цін на сировину та матеріали

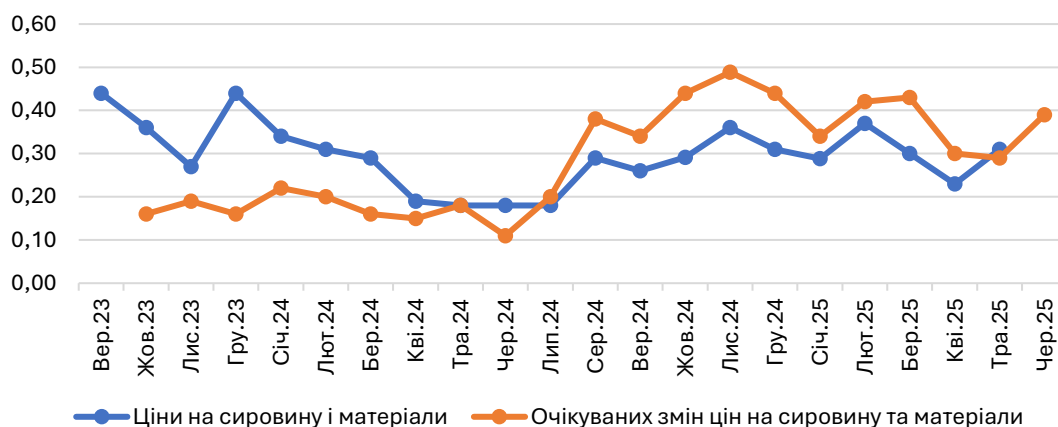
У короткостроковій перспективі підприємці очікують на подальше зростання цін. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ЦІН НА СИРОВИНУ ТА МАТЕРІАЛИ збільшився із 0,29 до 0,39. У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка респондентів, які вважають, що змін не відбудеться, зменшилась із 67,5% до 60,1%. Частка тих, хто очікує на підвищення цін, збільшилась із 31,3% до 39,9%. Частка тих, хто вважає, що ціни на сировину та матеріали в наступні три місяці зменшуватимуться, відсутня (була 1,2%).

Розмір. Показник очікувань малих (0,45) підприємств є найвищим. Суттєво нижче та приблизно однакове значення показника мають великі (0,38) та середні й мікропідприємства (по 0,37 для кожного підприємства).

Region. Найбільше про можливе збільшення цін на сировину та матеріали говорять у Полтавській (0,93), Сумській (0,74) та Закарпатській (0,73) областях. Показник Рівненської області є найнижчим та дорівнює нулю.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу мають виробництво будівельних матеріалів (0,57) та машинобудування (0,47). Найнижчий показник має металообробка (0,13).

Рис. 21. Індекси змін цін на сировину та матеріали

ЦІНИ НА ГОТОВУ ПРОДУКЦІЮ (ВІДПУСКНІ ЦІНИ)

Зміни щодо попереднього місяця

Зі зростанням цін на сировину та матеріали зростають, відповідно, і ціни на готову продукцію. Значення індексу змін цін на готову продукцію збільшилось із 0,27 до 0,36. Частка керівників підприємств, що вказали на підвищення цін у травні, збільшилась із 26,7% до 37%. Частка тих, хто вважає що ціни не змінювались порівняно з попереднім місяцем, зменшилась із 71,4% до 61,7%. Частка респондентів, які говорять про зниження цін, суттєво не змінилась і становить 1,3% (була 1,9%).

Розмір. Найчастіше про зростання цін на готову продукцію говорять на великих (0,41) та мікропідприємствах (0,40). Показник малих та середніх підприємств є нижчим, однаковим, він становить 0,33.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Значення індексу є вищим для Полтавської (0,90), Харківської (0,82), а також Сумської та Чернівецької (по 0,75 для кожної) областей. Показник Запорізької (-0,04) та Кіровоградської (-0,05) областей є найнижчим із від'ємним значенням.

Галузь. У галузевому розрізі значення індексу змін цін на готову продукцію є найвищим для деревообробної (0,44) промисловості поліграфії (0,43) та легкої (0,38) промисловості. Найнижче значення має металообробка (0,12).

Очікувані зміни цін на готову продукцію

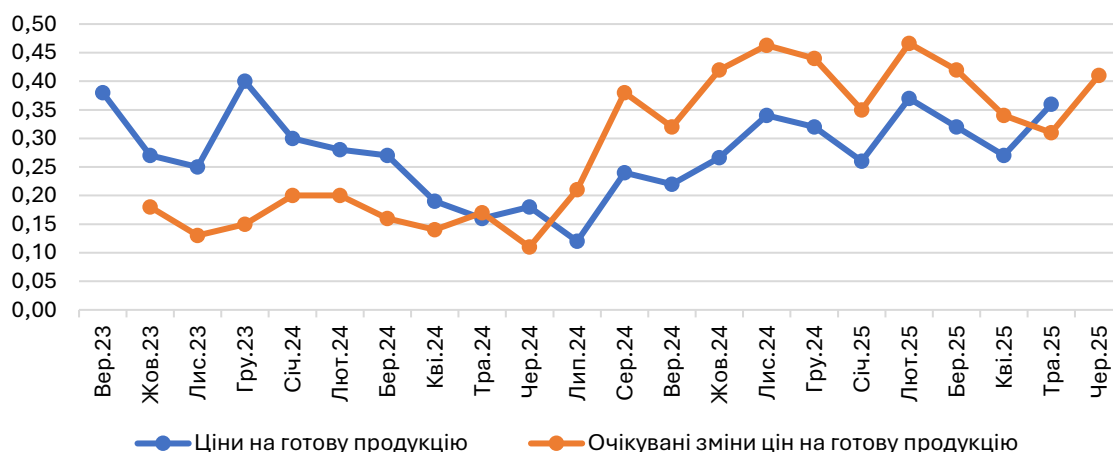
У найближчій перспективі керівники підприємств очікують на прискорення темпів зростання цін. Індекс очікуваних змін цін на готову продукцію збільшився із 0,31 до 0,41. Частка респондентів, що не планують змін, зменшилась із 67,5% до 59%. Частка опитаних, що планують підвищення цін у наступні три місяці, збільшилась із 32,0% до 41%. Частка опитаних, що вважає, що ціни на сировину та матеріали в наступні три місяці зменшуватимуться, взагалі відсутня (була 0,5%).

Розмір. Найбільше на збільшення цін на готову продукцію очікують на малих (0,46), великих (0,41) та середніх (0,39) підприємствах. Найменше про можливе підвищення цін говорять представники мікропідприємств, показник яких становить 0,33.

Регіон. Найбільше про можливе підвищення відпускних цін говорять у Полтавській (0,37), Закарпатській (0,87) та Черкаській (0,82) областях. Показник Рівненської області є найнижчим та дорівнює нулю.

Галузь. У галузевому розрізі найвище значення індексу мають виробництво будівельних матеріалів (0,54) та харчова (0,44) промисловість. Найнижчий показник очікувань має металообробка (0,12).

Рис. 22. Індекси змін цін на готову продукцію

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

Темпи накопичення заборгованості сповільнились. Значення ІНДЕКСУ ЗМІН ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ зменшилось із -0,04 до -0,09. Частка тих, хто повідомив про скорочення заборгованості, суттєво не змінилась та становить 20,3% (була 19,6%). Частка тих, у кого накопичилась заборгованість, зменшилась із 13,5% до 10,9%. Частка тих, для кого нічого не змінилось, дещо зросла, із 66,9% до 68,8%.

Розмір. Ситуація з дебіторською заборгованістю є кращою для середніх (-0,13), малих і мікропідприємств (по -0,10 для кожного), показник яких є значно нижчим. Показник великих (-0,04) підприємств є вищим та гіршим.

Регіон. Зафіксовані суттєві регіональні різниці в значеннях цього показника. У розрізі регіонів найвище додатне значення показника зафіксовано в м. Києві (0,6), а також у Київській (0,15) та Вінницькій (0,12) областях. Водночас, у Сумській (-1,00), Житомирській (-0,71) та Дніпропетровській (-0,65) областях показник є найнижчим.

Галузь. При галузевому розподілі найвищий показник дебіторської заборгованості мають поліграфія (0,40) та деревообробна (0,06) промисловість із додатним значенням. Найнижчий показник у виробництві будівельних матеріалів (-0,22).

Очікувані зміни дебіторської заборгованості

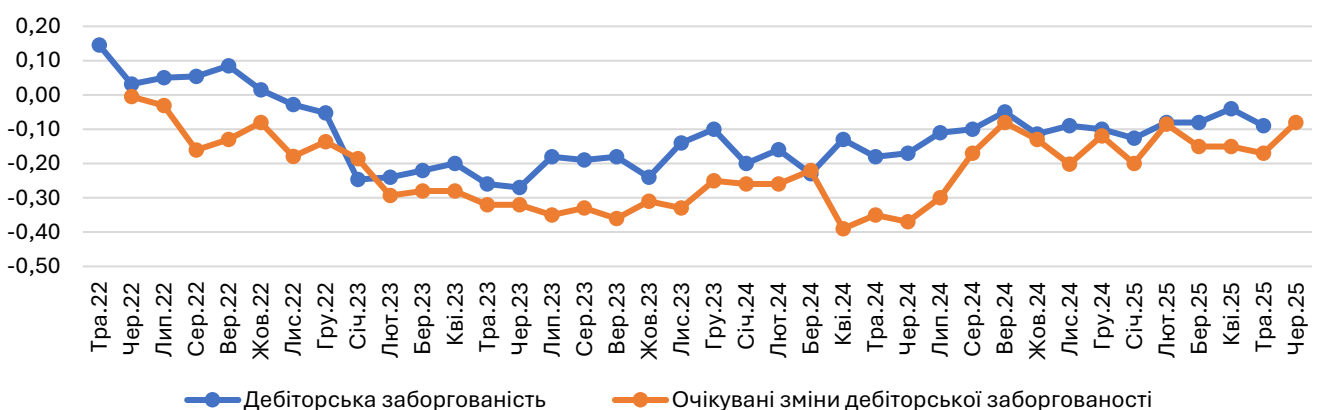
У перспективі трьох місяців підприємці очікують на суттєве прискорення темпів накопичень заборгованості. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ збільшився із -0,17 до -0,08. Частка опитаних, що очікують на накопичення заборгованості, дещо зросла, із 6,6% до 8,6%, водночас, більш суттєво зменшилась частка тих, хто очікує на її скорочення, із 24,3% до 16,9%. Частка тих, хто вважає, що нічого не зміниться, збільшилась із 69,2% до 74,4%.

Розмір. При розподілі за розміром краще значення показника мають малі (-0,11) та середні (-0,10) підприємства. Показник мікропідприємств становить -0,08. Найвище значення показника мають великі (-0,04) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найбільше та вище за нуль значення мають м. Київ (0,35), Волинська (0,28) та Київська (0,15) області. Найнижчим є показник Житомирської (-0,90), Сумської (-0,87) та Дніпропетровської (-0,70) областей.

Галузь. Найвищими очікування щодо накопичення дебіторської заборгованості є для поліграфії та металообробки, значення яких є вищим та дорівнює нулю. Найнижчий показник мають виробництво будівельних матеріалів (-0,22), харчова, хімічна та легка (по -0,10 для кожної галузі) промисловість.

Рис. 23. Індекси змін дебіторської заборгованості

КРЕДИТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

У травні 2025 року показник накопичення кредиторської заборгованості дещо зменшився. Індекс змін кредиторської заборгованості становить -0,13 (був -0,11 три місяці поспіль). Дещо зросла й частка опитаних, що повідомили про накопичення заборгованості (із 6,8% до 8,1%), і частка тих, для кого кредиторська заборгованість скорочувалась (із 19,8% до 21,7%). Частка тих, для кого нічого не змінилось, зменшилась із 73,5% до 70,2%

Розмір. Показник кредиторської заборгованості є найнижчим та однаковим для малих та мікропідприємств (по -0,17 для кожного). Дещо вище значення мають середні (-0,13) підприємства. Найвище значення показника мають великі (-0,09) підприємства.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності. Ситуація з накопиченням кредиторської заборгованості є гіршою у м. Києві (0,25), Вінницькій (0,12) та Київській (0,10) областях. Найкраща ситуація в Сумській (-1,00), Житомирській (-0,71) та Дніпропетровській (-0,70) областях.

Галузь. У галузевому розподілі найвищим є показник заборгованості для деревообробної (0,06) промисловості з додатним значенням. Найнижчий та однаковий показник мають металообробка (-0,30) та виробництво будівельних матеріалів (-0,17).

Очікувані зміни кредиторської заборгованості

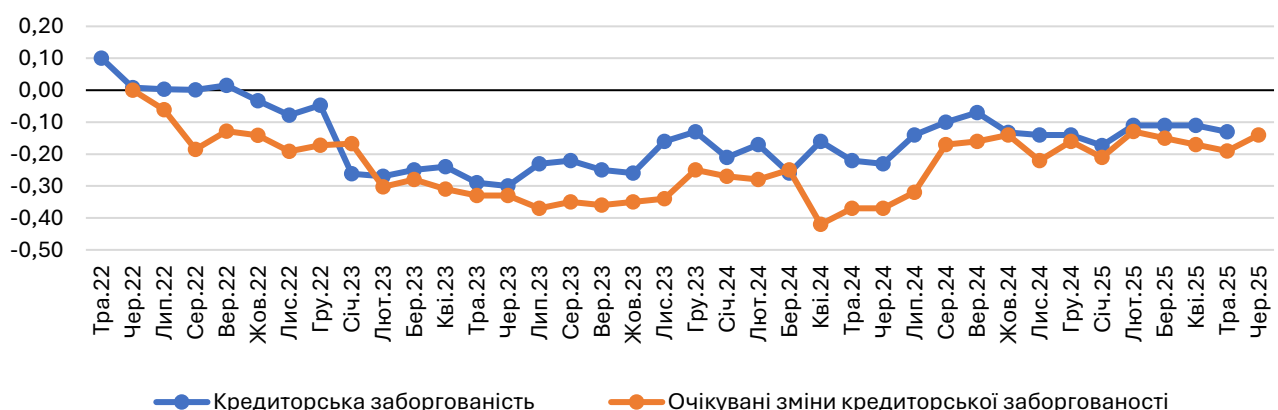
На наступні три місяці підприємці очікують на збільшення показника. Індекс очікуваних змін кредиторської заборгованості перервав тримісячну тенденцію до зменшення та збільшився із -0,19 до -0,14. Частка тих, хто очікує на скорочення обсягів кредиторської заборгованості, зменшилась із 23,2% до 17,4%. Частка тих, хто очікує на її накопичення, суттєво не змінилась та становить 2,6% (була 2,9%). Частка тих респондентів, які вважають, що нічого не зміниться, збільшилась із 73,9% до 80%.

Розмір. Показник очікувань щодо накопичення кредиторської заборгованості для малих підприємств є найнижчим (-0,22) та має краще значення. Вище та приблизно однакове значення показника мають середні (-0,15) та мікропідприємства (-0,13). Найвище значення показника мають великі (-0,06) підприємства.

Регіон. Показник очікувань щодо змін кредиторської заборгованості для Київської (0,10), Кіровоградської (0,05) та Полтавської (0,03) областей зі значенням вище нуля. Найнижчим є показник очікувань для Сумської (-0,93), Житомирської (-0,86) та Дніпропетровської (-0,65) областей.

Галузь. Серед галузей промисловості найвищим є показник поліграфії, значення для якої дорівнює нулю. Найнижче значення мають виробництво будівельних матеріалів (-0,24) та деревообробна (-0,18) промисловість.

Рис. 24. Індекс змін кредиторської заборгованості

ПОДАТКОВА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Зміни щодо попереднього місяця

Показник щодо темпів накопичення податкової заборгованості поступово прискорюється. Індекс змін податкової заборгованості, хоча і суттєво не змінився, у травні порівняно з квітнем та становить 0,12 (був 0,13), проте значення поступово зростає два місяці поспіль. Частка підприємств, що повідомили про скорочення податкової заборгованості за минулий місяць, несуттєво зменшилась, із 18% до 16,7%. Частка респондентів, які вказали на збільшення податкової заборгованості, залишилась майже без змін, вона становить 3,8% (була 4,6%). Частка тих, хто вважає, що жодних змін не відбулось, дещо зросла, із 77,4% до 79,5%.

Розмір. Показник податкової заборгованості є кращим для середніх (-0,22) підприємств. Показник мікропідприємств становить -0,15. Показник великих (-0,07) та середніх (-0,09) є вищим та приблизно однаковим.

Регіон. Спостерігаються суттєві відмінності в значенні цього показника за регіонами. Найвищим та додатним значення показника є для Тернопільської (0,43), Волинської (0,11) та Хмельницької (0,08) областей. Найнижчим є показник Сумської (-0,94), Житомирської (-0,57) та Дніпропетровської (-0,35) областей.

Галузь. Найвищим показник податкової заборгованості є для деревообробної (0,17) промисловості. Значення для виробництва будівельних матеріалів (-0,29) є найнижчим.

Очікувані зміни податкової заборгованості

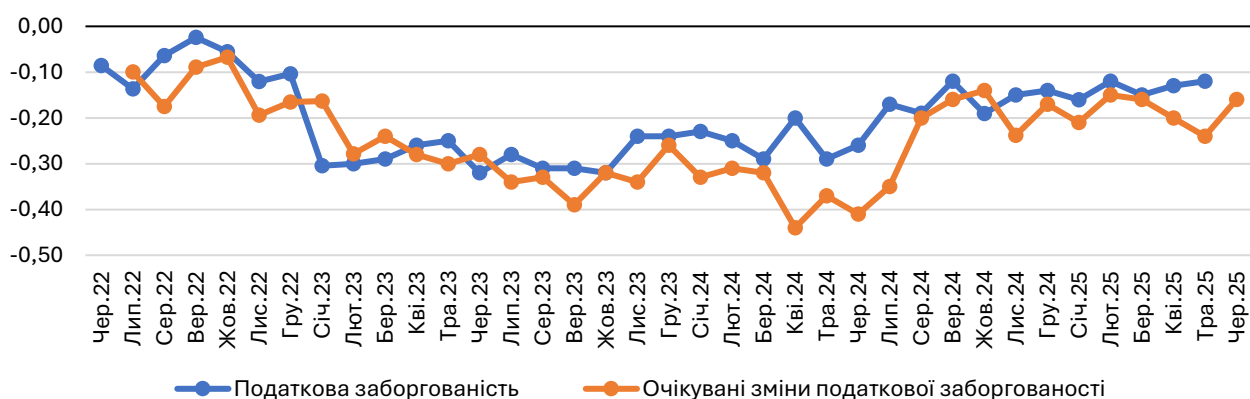
На наступні три місяці підприємці очікують на різке зростання показника. Індекс очікуваних змін податкової заборгованості збільшився з -0,24 до -0,16. Частка тих, хто прогнозує скорочення податкової заборгованості, незначним чином зменшилась із 26,6% до 19,2%. Частка тих, хто очікує на її збільшення, суттєво не змінилась та становить 1,9% (була 2,3%). Частка тих, хто не очікує змін, збільшилась із 71,1% до 78,9%.

Розмір. Показник очікувань податкової заборгованості є найнижчим та приблизно однаковим для малих (-0,24) підприємств. Показник середніх (-0,18) та мікропідприємств (-0,17) є вищим та приблизно однаковим. Найвище значення показника мають великі (-0,10) підприємства.

Регіон. У регіональному розподілі найвищий показник очікувань є для Волинської, Київської, Одеської, Рівненської, Чернігівської, Запорізької, Кіровоградської, Вінницької, Львівської та Чернівецької областей, значення яких є однаковим та дорівнює нулю. Показник Сумської (-0,93) та Житомирської (-0,81) областей є найнижчим.

Галузь. Найвищим показник очікувань податкової заборгованості є для поліграфії, значення для якої дорівнює нулю. Найнижчим є показник для виробництва будівельних матеріалів (-0,29) та легкої (-0,23) промисловості.

Рис. 25. Індекс змін податкової заборгованості

КІЛЬКІСТЬ ПРАЦІВНИКІВ

Зміни щодо попереднього місяця

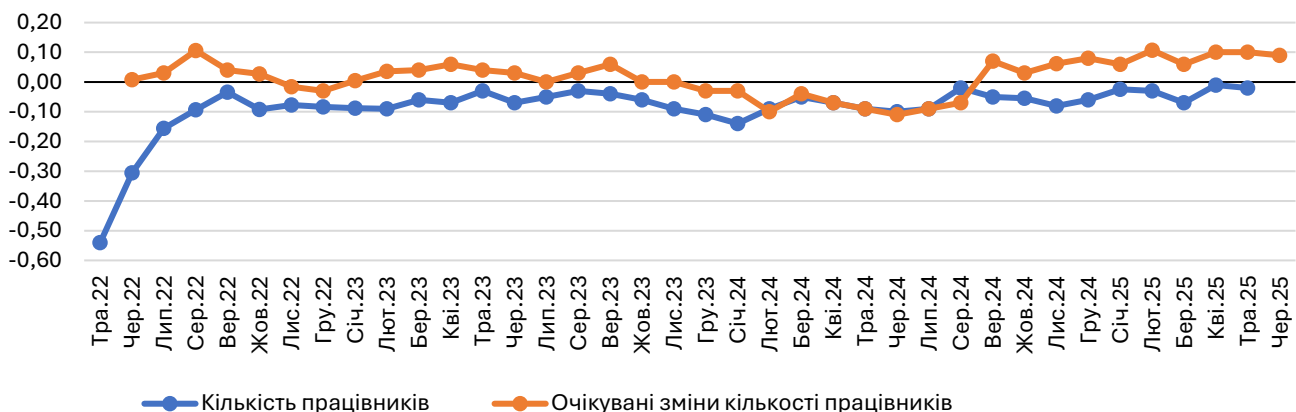
Темпи скорочення кількості працівників уповільнюються. Індекс змін кількості працівників суттєво не змінився та становить -0,02 (був -0,01). У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка респондентів, що повідомляють про скорочення кількості співробітників, становить 6,5% (була 6,7%). Частка тих, хто вказав на їх збільшення, також істотно не змінилась та становить 5% (була 5,6%). Частка тих, для кого нічого не змінилось, становить 88,5% (була 87,8%).

Розмір. Найбільше про скорочення кількості працівників говорять на середніх (-0,04) та великих (-0,01) підприємствах. Показник малих підприємств дорівнює нулю. Показник мікропідприємств має єдине додатне значення, яке становить 0,02.

Регіон. У регіональному розподілі найвищим та додатним значення показника є для Тернопільської та Закарпатської (по 0,27 для кожної) областей. Найчастіше про скорочення працівників повідомляють у Житомирській (-0,24) та Сумській (-0,20) областях.

Галузь. Найвищим значення показника є для деревообробної та легкої промисловості (по 0,06 для кожної галузі), а також для виробництва будівельних матеріалів (0,04) із додатними значеннями. Найнижчим є показник для поліграфії (-0,14).

Рис. 26. Індекс змін кількості працівників

Очікувані зміни кількості працівників

Показник очікувань щодо зростання кількості працівників не змінюється: ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ три місяці поспіль істотно не змінюється та становить 0,09 (був 0,10 два місяці поспіль). У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка тих опитаних, які планують збільшувати кількість працівників, становить 14,2% (була 13,9%). Частка тих, хто очікує на скорочення кількості працівників, також істотно не змінилась та становить 5,3% (була 4,5%). Частка тих, хто не планує змін, становить 80,5% (була 81,6%).

Розмір. Показник очікувань щодо кількості працівників є вищим та приблизно однаковим для середніх (0,10), великих (0,10) та малих (0,08) підприємств. Дещо нижче значення показника мають мікропідприємства (0,04).

Регіон. Значення індексу очікуваних змін кількості працівників суттєво залежить від регіону розташування підприємства. У регіональному розподілі найвище значення показника мають Закарпатська (0,90) та Черкаська (0,89) області. Найнижчі значення показника мають Житомирська (-0,48) та Дніпропетровська (-0,30) області.

Галузь. У галузевому розрізі найвищим індекс очікувань є для деревообробної (0,21) промисловості. Показник очікувань для металообробки (-0,09) та виробництва будівельних матеріалів (-0,13) є найнижчим із від'ємним значенням.

ПРАЦІВНИКИ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ

Зміни щодо попереднього місяця

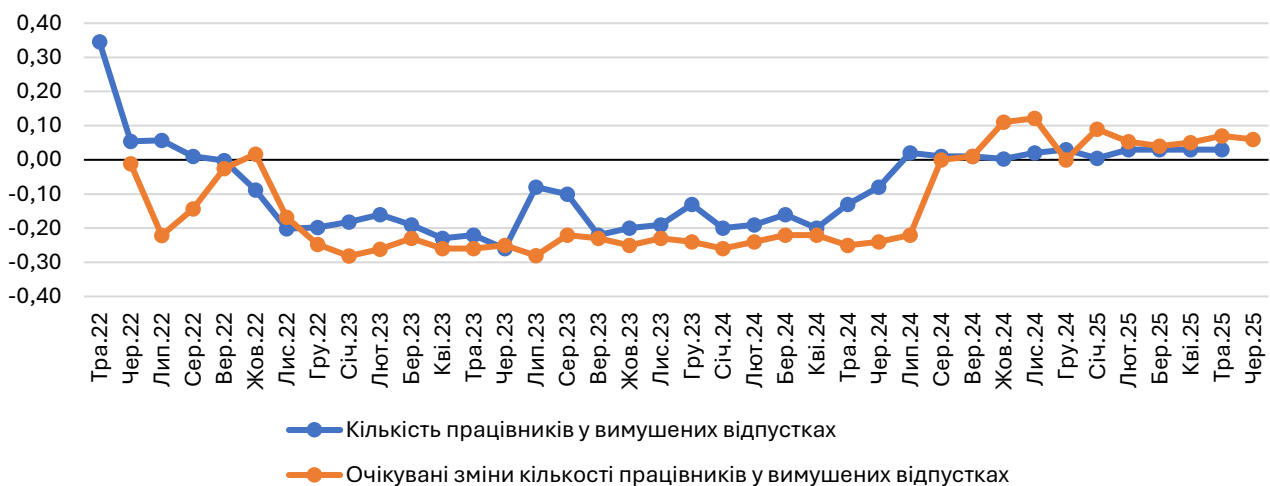
Темпи скорочення кількості працівників у вимушених відпустках уповільнились. ІНДЕКС ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ не змінюється та чотири місяці поспіль становить 0,03. У відсотковому розподілі значних змін не відбулось. Частка тих, хто збільшував кількість таких працівників, суттєво не змінилась, та становить 4,9% (була 4,6%). Частка тих, хто зменшував їхню кількість, також істотно не змінилась, та становить 1,3% (два місяці поспіль була 1,8%). Частка тих, для кого за минулий місяць нічого не змінилося, становить 93,8% (була 93,7%).

Розмір. Показник малих (0,06), середніх (0,04), мікро- (0,02) та великих (0,01) підприємств є приблизно однаковим.

Регіон. Найбільшою мірою з-поміж різних регіонів зростання показника спостерігається для підприємств Сумської (0,37) та Тернопільської (0,27) областей, а найчастіше про зменшення кількості співробітників, що перебувають у вимушених відпустках, повідомляють у Запорізькій (-0,04) та Кіровоградській (-0,02) областях показник яких має від'ємне значення.

Галузь. У галузевому розподілі вищі показники щодо кількості працівників у вимушених відпустках мають виробництво будівельних матеріалів (0,11) металообробка та хімічна промисловість (по 0,10 для кожної галузі). Показник поліграфії, металообробки та деревообробної промисловості є найнижчим, його значення дорівнює нулю.

Рис. 27. Індекси змін кількості працівників у вимушених відпустках

Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках

Підприємства, які мають працівників у вимушених відпустках, не очікують суттєвих змін на наступні три місяці. ІНДЕКС ОЧІКУВАНИХ ЗМІН КІЛЬКОСТІ ПРАЦІВНИКІВ У ВИМУШЕНИХ ВІДПУСКАХ становить 0,06 (був 0,07). У відсотковому розподілі істотних змін не відбулось. Частка тих підприємств, на яких очікується зростання кількості працівників у вимушених відпустках, становить 7,8% (була 8,6%). Частка тих, хто вважає, що кількість таких працівників на їхньому підприємстві скоротиться, також істотно не змінилась та становить 0,3% (два місяці поспіль була 1,4%). Частка тих, хто вважає, що жодних змін не відбудеться, становить 91,9% (була 90%).

Розмір. Показник малих (0,17) підприємств є найвищим. Показник середніх (0,07) та мікропідприємств (0,03) є нижчим та приблизно однаковим. Найнижче значення, як дорівнює нулю, мають великі підприємства.

Регіон. Показник очікувань для Сумської (0,33) та Закарпатської (0,30) областей є найвищим. Показник Волинської, Вінницької, Київської, Львівської, Одеської, Полтавської, Рівненської, Харківської, Хмельницької, Чернівецької, Чернігівської, Запорізької областей та м. Києва є однаковим і дорівнює нулю.

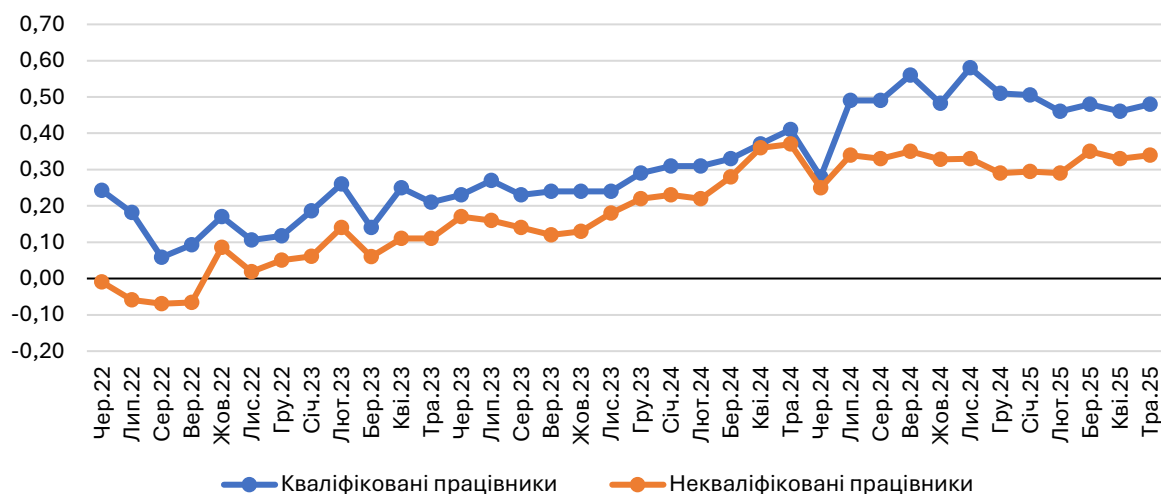
Галузь. Найвищим є показник очікувань щодо зростання кількості працівників у вимушених відпустках для виробництва будівельних матеріалів (0,24). Найнижчим є показник для металообробки, значення якої дорівнює нулю.

КВАЛІФІКОВАНІ ТА НЕКВАЛІФІКОВАНІ ПРАЦІВНИКИ

У травні 2025 року труднощі в пошуку працівників відповідної кваліфікації суттєво не змінилися. Значення ІНДЕКСУ ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ КВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ дещо зросло, із 0,46 до 0,48. Значення ІНДЕКСУ ТРУДНОЩІВ У ПОШУКУ НЕКВАЛІФІКОВАНИХ ПРАЦІВНИКІВ становить 0,34 (було 0,33).

Частка керівників підприємств, які вказали на те, що кваліфікованих працівників важче знайти, дещо зросла, із 47,8% до 49,8%, а частка тих, кому важче шукати некваліфікованих працівників, істотно не змінилась та становить 36,7% (була 36,3%). Відсоток тих, кому легше знайти кваліфікованих працівників, становить 1,3% (був 1,1%), а частка тих, кому легше шукати некваліфікованих працівників становить 3,8% (була 4,1%). Частка тих, хто не відчуває жодних змін у пошуку кваліфікованих робітників, незначним чином зменшилась, із 51,1% до 48,9%, а для некваліфікованих працівників цей відсоток суттєво не змінився та становить 59,5% (був 59,6%).

Рис. 28. Індекси змін труднощів у пошуку кваліфікованих та некваліфікованих працівників

Кваліфіковані працівники

Розмір. Найскладніше шукати працівників для малих (0,53) підприємств. Показник великих (0,45), середніх (0,45) та мікропідприємств (0,48) є дещо нижчими.

Регіон. Зафіксовано суттєві регіональні відмінності на ринку праці. У регіональному розподілі найважче шукати кваліфікованих працівників у Дніпропетровській, Полтавській, Тернопільській та Чернігівській (по 1,00 для кожної) областях. Найлегше кваліфікованих працівників знайти в Одеській області, показник якої має єдине від'ємне значення (-0,07).

Галузь. У галузевому розподілі найбільше складнощів із пошуком кваліфікованих працівників мають легка (0,59) промисловість та металообробка (0,52). Найлегше шукати кваліфікованих працівників для хімічної (0,38) промисловості.

Некваліфіковані працівники

Розмір. Показник труднощів у пошуку некваліфікованої робочої сили є дещо вищим та приблизно однаковим для великих (0,36), малих (0,34) та середніх (0,32) підприємств. Показник мікропідприємств є дещо нижчим та становить 0,27.

Регіон. У регіональному розподілі найважче шукати некваліфікованих працівників у Дніпропетровській, Полтавській та Чернігівській (по 1,00 для кожної) областях. Найлегше шукати таких працівників у Сумській (-0,71) області, показник якої має єдине від'ємне значення.

Галузь. Найвищі показники щодо пошуку некваліфікованих працівників спостерігаються в харчовій (0,42) та легкій (0,40) промисловості. Найлегше шукати некваліфікованих працівників для хімічної (0,26) промисловості.

СПЕЦІАЛЬНА ЧАСТИНА ОПИТУВАННЯ

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ПІДПРИЄМСТВА

Проблеми ведення бізнесу під час війни

У травні 2025 року найгострішою перешкодою для бізнесу, викликаною повномасштабним російським вторгненням, знову став **брак робочої сили внаслідок призову або виїзду співробітників** – 63%. У період із листопада 2024 року спостерігається коливання щодо нестачі робочої сили внаслідок призову чи виїзду співробітників у межах 57 - 65%.

Друге місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабною війною, розділили дві перешкоди: **безпека праці та зростання цін на сировину й матеріали**. Із цими проблемами зіштовхнулись по 47% підприємств. Показник проблеми небезпеки праці фактично не змінюється з листопада 2024 року, коли він становив 54%. Проблема зростання цін на сировину та матеріали значно зросла з липня до листопада (із 32% до 48% відповідно), однак у грудні спостерігали зниження цієї проблеми до 42%. У лютому 2025 року зафіксовано найвищий показник за весь період проведення опитування- 56%.

Третє місце в рейтингу перешкод зайняла проблема **зменшення попиту на продукцію/послуги**. Цю проблему відчули 27% підприємств, що на 12% менше, ніж було на початку 2025 року, коли ця частка складала 39%.

Четверте місце займає проблема **розриву ланцюжків постачання** – 15% підприємств вказали на цю перешкоду в травні 2025 року. З початку 2025 року це найвищий показник, у січні 2025 року 11% підприємств вказували на цю перешкоду.

Про **складнощі в перевезенні сировини або товарів територією України** в травні повідомили 13% опитаних, внаслідок чого ця перешкода зайняла п'яте місце в рейтингу перешкод. Частка підприємств, які зіткнулися зі складнощами в перевезенні сировини або товарів територією України, фактично залишається незмінною з початку 2025 року, коли у січні вона становила -15%.

Шосту сходинку в рейтингу перешкод займає **брак обігових коштів** – 12%. Уперше проблема вийшла за межі 9 – 11%.

Сьоме місце рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабним російським вторгненням, у травні зайняла проблема **перебоїв з електро-, водо- та теплопостачанням**. Це виявилось проблемою для 7% підприємств, що значно менше, ніж було в грудні 2024 року, коли ця частка складала 51%. Найгірша ситуація була влітку (у липні -78%, серпні та червні -65%), коли проблема досягала пікових значень через масовані обстріли інфраструктури.

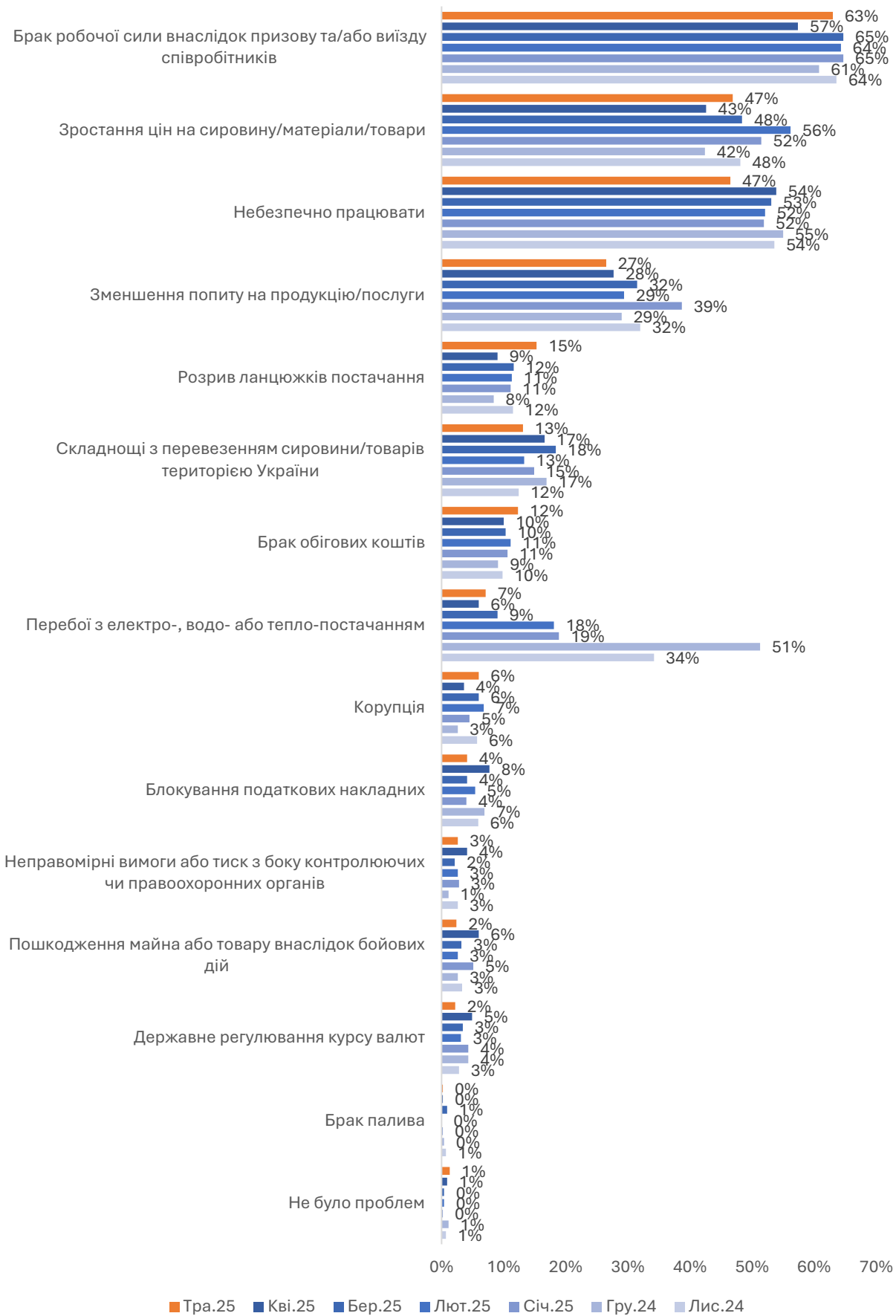
Восьме місце в рейтингу перешкод займає **корупція** – 6%. Показник є фактично незмінним протягом усіх хвиль опитування.

Дев'яте місце займає проблема **блокування податкових накладних**. На неї в травні вказали 4% опитаних підприємств.

Проблема **неправомірної вимоги або тиску з боку контролюючих чи правоохоронних органів** опинилась на десятій сходинці, на неї вказали – 3% підприємств.

Одинадцяте місце в рейтингу перешкод для бізнесу, викликаних повномасштабним російським вторгненням, у травні зайняла проблема **пошкодження майна або товару внаслідок бойових дій**. На неї вказали 2% опитаних підприємств, що є одним із найнижчих показників за весь період проведення опитування. Також цю сходинку займає проблема **державного регулювання курсу валюти** – 2%.

Рис. 29. Найважливіші проблеми для опитаного бізнесу

Проблема **браку** палива не була згадана підприємствами в травні 2025 року.

Крім цього, 1% підприємств у травні 2025 року сказав, що не зіштовхнувся з іншими перешкодами.

Проблеми бізнесу різного розміру. У травні великі підприємства найчастіше повідомляли про перешкоду браку робочої сили - 77%, мікро-, малі та середні підприємства: 41%, 63%, 62%. Також великі підприємства часто повідомляли про таку проблему безпеки праці - 59%. Тоді як мікро-, малі й середні підприємства вказали: 35%, 43%, 45% відповідно.

Мікропідприємства найбільше відчують на собі зменшення попиту на продукцію – 50%, тоді як малі, середні та великі – 30%, 23%, 13% відповідно. Також мікропідприємства найбільше реагують на зростання цін на сировину та матеріали – 50%, тоді як малі, середні та великі – 46%, 48%, 45% відповідно.

Проблеми бізнесу за галузями промисловості. Про те, що працювати небезпечно, найчастіше говорив бізнес, що працює в металургії (60%), галузі машинобудування (60%), у хімічній промисловості (53%), а також у харчовій промисловості (51%).

У всіх галузях, а саме: деревообробній промисловості, харчовій промисловості, легкій промисловості, у галузі машинобудування, хімічній промисловості, у галузі виробництва будівельних матеріалів та у галузі виробництва металу та металообробки - повідомляють про брак робочої сили через мобілізацію або виїзд співробітників (більше 49%).

У галузі будівельних матеріалів найчастіше скаржаться на зростання цін на сировину та матеріали – 56%. Також підприємства харчової промисловості та легкої промисловості скаржаться на зростання цін на сировину та матеріали (50% та 51% відповідно).

Про зменшення попиту на продукцію/послуги в травні найчастіше повідомляли підприємства в галузі металургії (36%) та легкої промисловості (35%)³.

Проблеми бізнесу за регіонами. Найвищі частки бізнесу, що зіштовхнувся з проблемою безпеки праці, зафіксовані у Вінницькій, Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Одеській, Сумській, Харківській областях та м. Києві – більше 70%. Про зростання цін на сировину та матеріали найчастіше говорили підприємства в Дніпропетровській, Житомирській, Львівській, Полтавській, Сумській, Чернівецькій областях та м. Києві (більше 70%).

На брак робочої сили через повномасштабну війну скаржаться опитані підприємства Вінницької, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Київської, Рівненської, Полтавської, Чернівецької областей (більше 70%).

Вплив війни на завантаження виробничих потужностей/обсяги виробництва

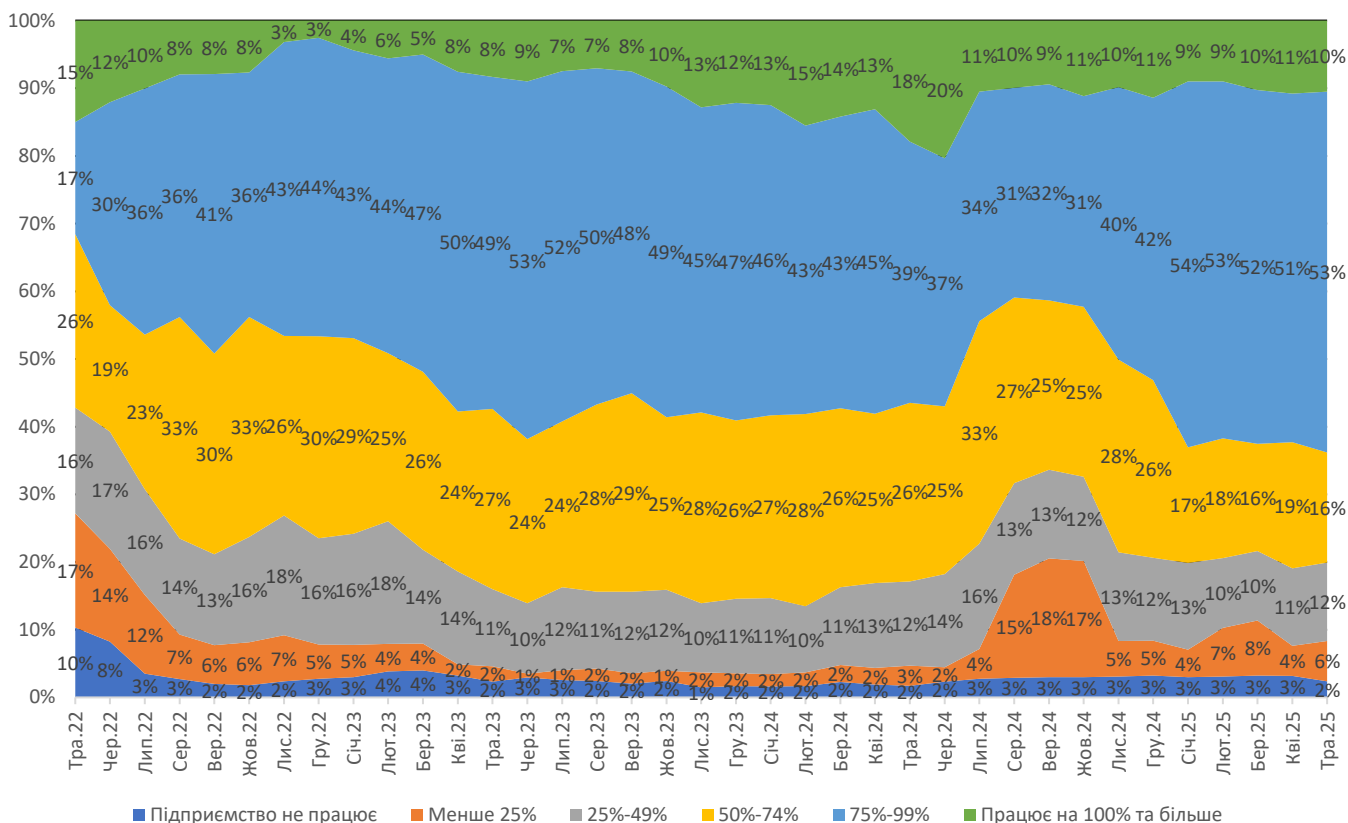
У травні 2025 року лише 10% підприємств повідомили, що працюють на повну потужність (100% і більше), що майже без суттєвих змін порівняно з попереднім місяцем (11% у квітні). Водночас, частка підприємств, які працюють майже на повну потужність (75% - 99%), становила 53% (51% у квітні). У результаті, **сумарна частка підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність, становила 64%,** що є найвищим показником за всі хвили опитування, однак лише незначною мірою вище ніж результати попередніх місяців (63% у березні та 62% у квітні).

У травні 2025 року 2% опитаних підприємств повідомили про припинення своєї діяльності впродовж війни. Цей показник продовжував залишатися низьким із липня 2022 року, у діапазоні 2% – 4%. На рівні менше ніж 25% від довоєнних обсягів виробництва працювали лише 6% підприємств у травні (4% у квітні). Окрім цього, 12% підприємств працювали у травні на рівні 25% - 49% довоєнних виробничих потужностей (11% у квітні). **У**

³ У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

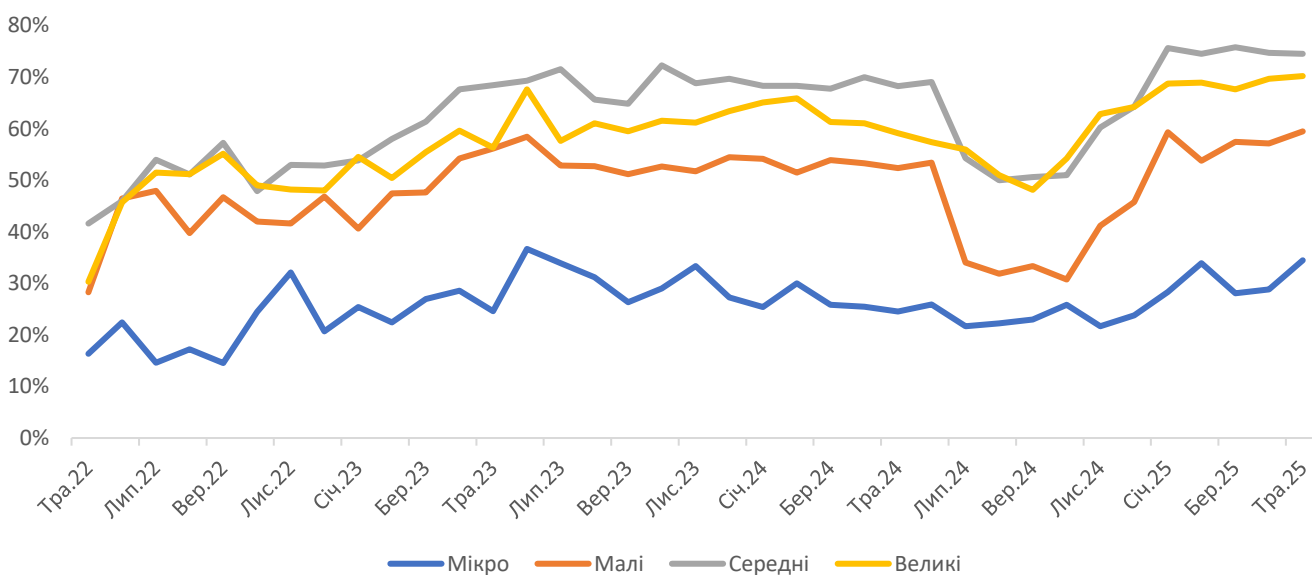
підсумку, у травні кожне п'яте (20%) підприємство працювало менше ніж на половину потужності або не працювало порівняно з довоєнним часом.

Рис. 30. Вплив війни на роботу підприємств (% опитаних)

Результати бізнесу різного розміру. У травні 2025 року зріс рівень завантаження виробничих потужностей мікро- та малих підприємств. Частка мікропідприємств, які працювали на майже повну та повну потужність, зросла з 29% у квітні до 34% у травні, а частка малих зросла від 57% до 59%. Водночас, не змінилися показники середніх та великих підприємств (75% та 70% відповідно).

Рис. 31. Частка підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність (75 – 99%, 100% та більше) порівняно з довоєнним періодом (за розміром підприємств, %)

Станом на травень 2025 року не працювали 9% представників мікробізнесу. Також не працювали 3% малих підприємств та 1% середніх підприємств. Водночас, усі великі підприємства працювали. Таким чином, **мікробізнес упродовж усіх хвиль опитування залишається більш чутливим до викликів воєнного часу.**

Результати бізнесу різних галузей. Харчова галузь залишається на першій сходинці з 78% підприємств, які працюють на майже повну або повну потужність у травні (74% у квітні). На другу сходинку піднялося машинобудування (67% опитаних у травні), однак також на другій сходинці виробництво будматеріалів (67%). Деревообробна галузь дещо знизила рівень завантаження виробничих потужностей – з 69% у квітні до 66% у травні. Найнижчий рівень завантаження виробничих потужностей залишається в металургії та металообробці (40% у травні працювали на високому рівні завантаження).

Рис. 32. Частка промислових підприємств, які працюють майже на повну та повну потужність (75 – 99%, 100% та більше) порівняно з довоєнним періодом, % опитаних за галузями⁴

Created with Datawrapper

Результати за регіонами. У травні в більшості регіонів спостерігався невисокий рівень завантаження виробничих потужностей. Однак майже на повну та повну потужність у грудні продовжували працювати всі або майже всі підприємства у Вінницькій (100%), Закарпатській (100%), Полтавській (100%), Рівненській (100%) та Черкаській (100%) областях. Ситуація залишається складною в прифронтовій Запорізькій області, де відсутні підприємства, які б працювали на високому рівні завантаження потужностей.

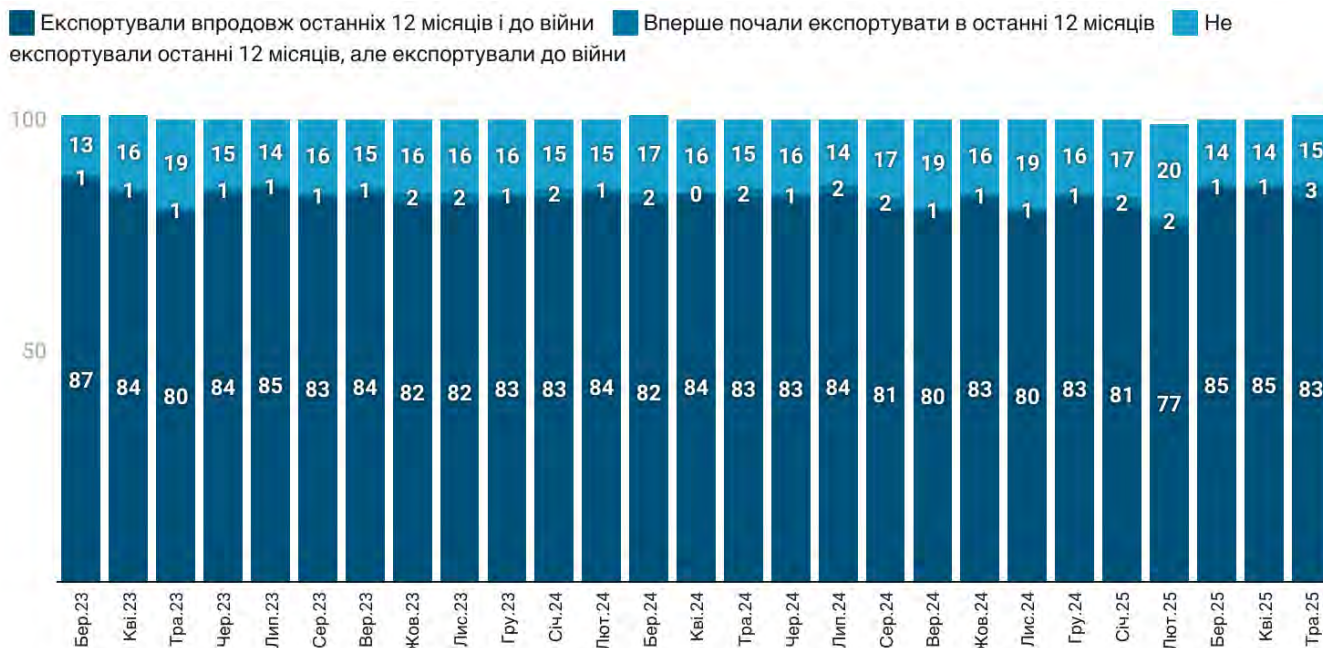
ВПЛИВ ВІЙНИ НА ЕКСПОРТНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ

У рамках тридцять сьомої хвилі опитування серед усіх респондентів зафіксовано **61% підприємств, що був або є експортером**. Водночас, 28% підприємств ніколи не мали експорту, а 11% не змогли дати відповіді на запитання.

Станом на травень 2025 року серед експортерів **83% опитаних вказали, що експортували до війни, а також продовжували експортувати впродовж останніх 12-ти місяців**. Ще 3% підприємств уперше розпочали експортувати саме під час війни (упродовж останніх 12-ти місяців). Водночас, 15% підприємств експортували до початку війни, але не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців. Український бізнес досягнув певної планки відновлення експортної діяльності, адже частина бізнесу не може побороти нові виклики для відновлення експорту.

⁴ Дані для поліграфічної промисловості недоступні для більшої частини 2025 року через недостатню наповнюваність підвибірки.

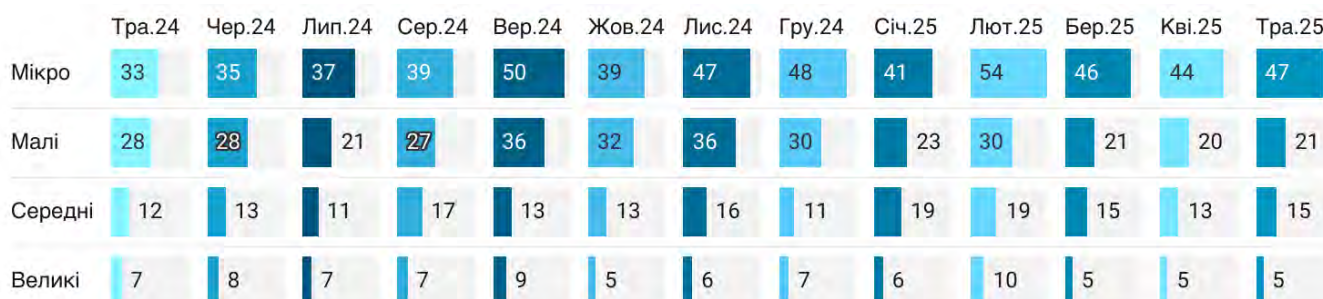
Рис. 33. Вплив війни на експортну діяльність (% опитаних експортерів)

Created with Datawrapper

Результати бізнесу різного розміру. За результатами травня 2025 року, знову зафіксовано закономірність щодо стану експортної діяльності залежно від розміру підприємства. Серед мікробізнесу 47% підприємств, які експортували до війни, але не мали експортної діяльності впродовж останніх 12-ти місяців. Також висока частка підприємств, які не можуть відновити експорту, серед малого бізнесу – 21%. Дещо краща ситуація серед експортерів середнього розміру: 15% опитаних не експортували останні 12 місяців. Найкраща ситуація серед великого бізнесу, у якого відповідний показник становив лише 5%. Таким чином, великі підприємства традиційно є лідерами з відновлення експортної діяльності.

Рис. 34. Частка експортерів, які не експортували впродовж останніх 12-ти місяців, за розміром підприємств (% опитаних експортерів)

Created with Datawrapper

Результати бізнесу за галуззю. За даними травня 2025 року, найбільш складна ситуація з відновленням експорту залишається в металургії та металообробці. Зокрема, 30% підприємств галузі вказали, що експортували до повномасштабного вторгнення, але не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців. У харчовій промисловості, яка в цілому є лідером відновлення, відповідний показник становить 14%. Водночас, найнижча частка підприємств, які не повернули експортну діяльність за вказаний період, у деревообробній промисловості – 5%.

Рис. 35. Частка підприємств, які не експортували впродовж останніх 12-ти місяців, але були експортерами до повномасштабного вторгнення, за галуззю промисловості (% опитаних експортерів)⁵

Created with Datawrapper

Результати за регіонами. Упродовж усіх хвиль щомісячного опитування доступні дані не дозволяють зробити висновки щодо чітких регіональних закономірностей через недостатню наповнюваність підвбірок в окремих областях. Однак в окремих регіонах усі підприємства (серед тих, хто зміг дати відповідь) відновили експорт, зокрема у Вінницькій, Закарпатській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Черкаській областях та місті Києві. Найскладніша ситуація залишається в Дніпропетровській та Житомирській областях, у яких відповідно 50% та 47% не мали експорту впродовж останніх 12-ти місяців, хоча мали його до війни.

ВПЛИВ ВИМКНЕНЬ ЕЛЕКТРОПОСТАЧАННЯ

Під час тридцять сьомої хвилі опитування промисловим підприємствам було знову запропоновано оцінити вплив проблем з електропостачанням на їхню діяльність. **У квітні 2025⁶ року незначною мірою зросли втрати робочого часу бізнесом через вимкнення електропостачання порівняно з попереднім місяцем. Зокрема, у квітні 15% підприємств тимчасово призупиняли роботу через вимкнення електропостачання (для порівняння – у січні 38%, у лютому – 26%, а березні – 7%).** При цьому, у 50% підприємств вимкнень взагалі не було (52% у березні). Окрім цього, 34% підприємств працювали весь час, навіть якщо відбувалися вимкнення. Водночас, 13% підприємств зупиняли роботу лише на 1 - 10% робочого часу. Майже відсутні підприємства, які **мали найбільш критичні втрати (більше половини робочого часу) – близько 1%.**

Рис. 36. Вплив вимкнень електропостачання на роботу підприємств, % опитаних

Created with Datawrapper

⁵ У квітні 2025 року дані про експорт виробників будівельних матеріалів недоступні через недостатню наповнюваність підвбірки.

⁶ У рамках опитування, запитання щодо втрат робочого часу ставиться стосовно попереднього місяця, який уже завершився. Тобто, у квітні респондентів запитували про втрати робочого часу в березні.

У результаті, у середньому через вимкнення електроенергії підприємства втратили 4% загального обсягу робочого часу за квітень 2025 року. Це вище ніж результат попереднього місяця (2%), але показник є незначним порівняно з місяцями пікових вимкнень. При цьому, ситуація також дещо відрізняється залежно від розміру бізнесу, галузі та регіону.

Рис. 37. Середній % часових втрат через вимкнення електропостачання, за місяцями

Результати бізнесу різного розміру. Ситуація відрізняється для підприємств різного розміру. Наприклад, не було вимкнень у 68% мікро-, 48% малих, 47% середніх та 50% великих підприємств. Водночас, продовжували працювати навіть у випадку вимкнень 20% мікро-, 35% малих, 35% середніх та 38% великих підприємств. У квітні 2025 року майже зрівнялися втрати підприємств різного розміру. Зокрема, у квітні мікропідприємства втратили в середньому 2% робочого часу, малі – 4%, середні – 4%, а великі – 3%. Порівняно з попереднім місяцем зростання часових втрат зафіксовано лише серед великих підприємств.

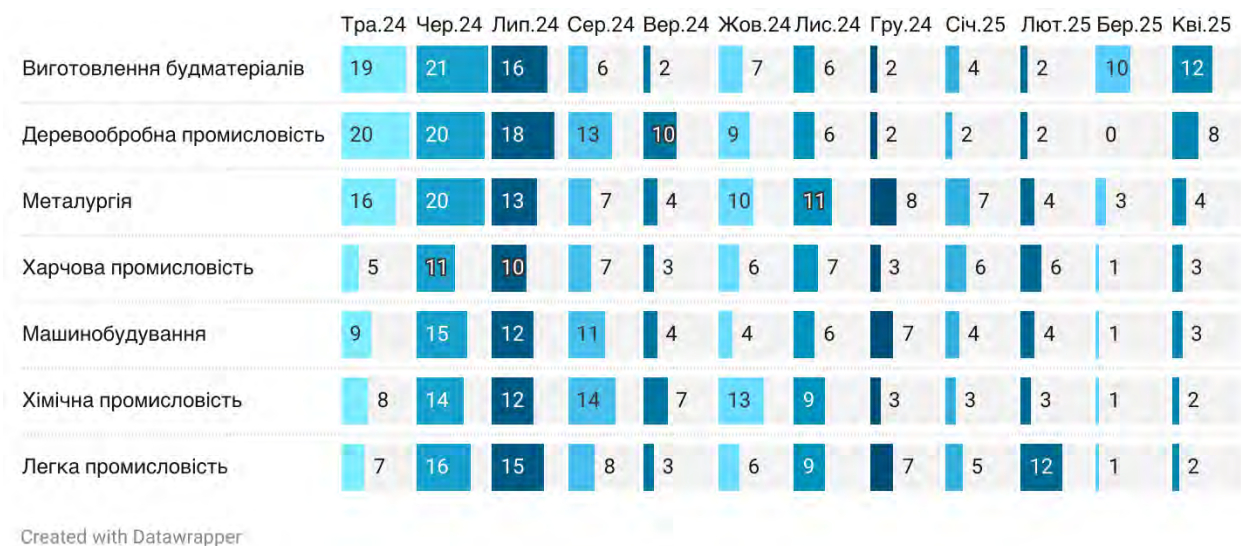
Рис. 38. Середній % часових втрат підприємств (за розміром), % опитаних

Результати бізнесу за галуззю. Найнижчі середні втрати робочого часу від вимкнень електропостачання зафіксовано в легкій (2%) та хімічній (2%) промисловості. Однак в окремих галузях ситуація була дещо гірша. Зокрема, у виготовленні будівельних матеріалів середні часові втрати становили 12%. На другому місці, за розміром втрат, деревообробна галузь – у середньому 8% часових втрат.

Результати бізнесу за регіонами. Результати опитування знову підтверджують певну регіональну специфіку негативного впливу вимкнення електропостачання. Найвищі середні часові втрати зафіксовано в Житомирській (23%) та Рівненській (10%) областях. При цьому показник втрат підраховується лише серед тих підприємств, які мали вимкнення. У більшості регіонів середні втрати нижчі 3% або ж взагалі відсутні.

Рис. 39. Середній % часових втрат підприємств (за галуззю промисловості), % опитаних

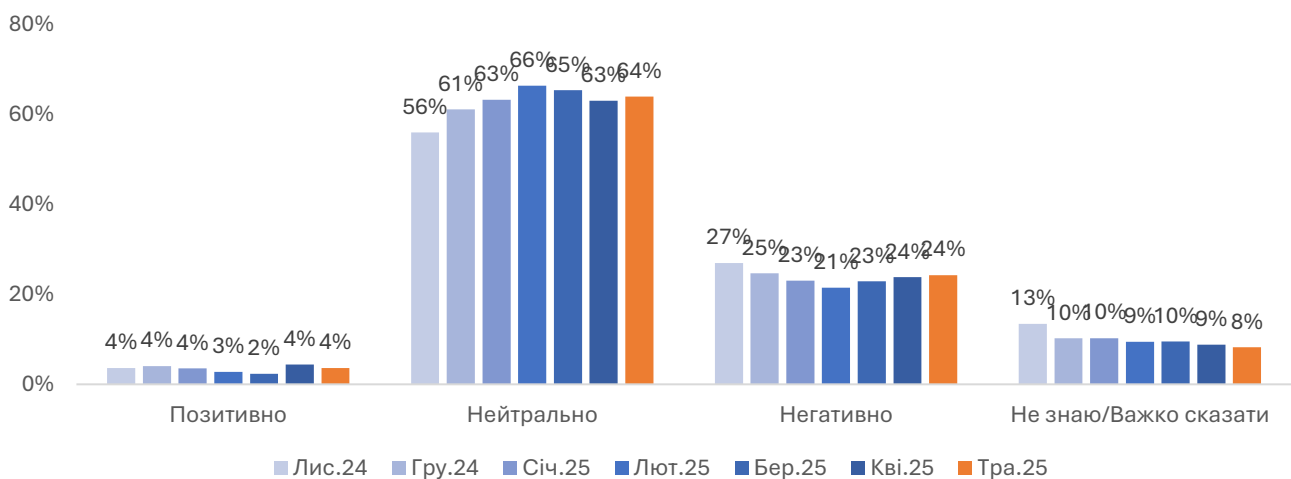
ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

У травні частка позитивних оцінок політики уряду щодо підтримки бізнесу склала 4%. Оцінка є досить низькою вже тривалий період. Рівень позитивних оцінок цієї політики вже близько року не перевищує 8%, а зафіксована у березні частка 2% стала найнижчим показником за весь період цього дослідження, перша хвиля якого була проведена в травні 2022 року.

Частка нейтральних оцінок цієї політики збільшилась із 63% у квітні до 64% у травні, частка негативних оцінок залишилась незмінною - 24%. Решта 8% респондентів не змогли поставити оцінку цій політиці. Ця частка не змінюється останні чотири місяці.

Рис. 40. Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за розміром бізнесу. На фоні низького рівня позитивних оцінок державної політики з підтримки бізнесу в цілому оцінки дещо покращуються зі зростанням розміру підприємств, хоча різниця між ними незначна. Так, серед великих підприємств цю політику позитивно оцінили 8% опитаних, тоді як серед мікробізнесу жодне підприємство.

Крім цього, представники мікро- та малих підприємств негативно оцінюють державну політику з підтримки бізнесу частіше, ніж представники решти бізнесу. Зокрема, 23% мікропідприємств та 38% малих підприємств

поставили негативні оцінки політиці, у той час як серед респондентів, які представляють середній та великий бізнес, відповідна частка складає 21% та 11%.

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за сектором. Найчастіше позитивні оцінки державній політиці з підтримки бізнесу ставлять представники хімічної промисловості (9%)⁷.

Серед підприємств машинобудування зафіксована одна з найвищих часток негативних оцінок цієї політики (34%). Також цю політику часто негативно оцінюють підприємства з виробництва будівельних матеріалів – 30% та легкої промисловості та машинобудування - 28%.

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу за регіоном. Найвищий рівень позитивних оцінок державної політики з підтримки бізнесу в травні 2025 року зафіксовано в Кіровоградській області (19% опитаних).

Разом із цим, найбільші частки негативних оцінок – серед бізнесу Вінницької та Житомирської області – 72% та 71% відповідно.

⁷ У цьому аналізі не розглядаються підприємства галузей сільського господарства, будівництва, торгівлі та послуг, а також підприємства, що ввійшли до категорії «Інші виробництва». Також не розглядаються підприємства галузі поліграфії через недостатню для проведення аналізу вибірки в цій галузі.

МЕТОДОЛОГІЯ ОПИТУВАННЯ

У цьому звіті представлено результати 37-го нового щомісячного опитування підприємств «Український бізнес в умовах війни». Дані було зібрано за допомогою поєднання декількох методів збору даних: телефонне інтерв'ю представників бізнесу із внесенням відповідей до онлайн-форми інтерв'юерами та, у невеликій кількості випадків, самостійне заповнення онлайн-форми представниками підприємств, які під час попереднього телефонного контакту висловили бажання самостійно внести дані до онлайн-форми. Усі відповіді – і заповнені респондентами самостійно, і надані інтерв'юерам телефоном – було зібрано в одній базі даних. Після завершення опитування експерти ІЕД провели контроль та очищення даних і проаналізували відповіді.

У цьому опитуванні, зокрема, ми продовжуємо вивчати показники ділового клімату та кон'юнктури, які досліджує ІЕД у щоквартальних опитуваннях промислових підприємств у рамках проєкту «Ділова думка». Це, зокрема, показники, які в числовому вимірі показують зміни з місяця в місяць таких важливих для бізнесу показників, як обсяги виробництва та реалізації, обсяги експорту, запаси сировини та матеріалів, кількість нових замовлень та інших, а також очікування бізнесу щодо їх змін у наступні три та шість місяців.

Такі індекси обчислюють за єдиною методологією. Ми зараховуємо відповіді як +1, коли підприємство відповідає, що показник збільшився, 0, якщо він не змінився, і -1, якщо він зменшився, а результат є балансом між позитивними та негативним відповідями. Наприклад, якщо зі ста респондентів двадцять вказали на зростання виробництва, п'ятдесят респондентів – на його скорочення, і тридцять зазначили, що все залишилося без змін, то відповідне значення індексу буде -0,30. Додатне (від'ємне) значення індексу означає, що частка підприємств, на яких зросло виробництво, є більшою (меншою) ніж кількість тих, на яких виробництво скоротилось. Для більш точного заміру на рівні мікроданих відбувається зважування кожної відповіді з урахуванням розміру підприємства за кількістю працівників.

За допомогою таких індексів можна відстежувати динаміку змін цих показників, порівнювати їх у часі та швидко оцінювати загальний напрямок змін умов для ведення бізнесу та ситуації на підприємствах.

Польовий етап опитування тривав із 20 до 30 травня 2025 року.

ВИБІРКА

Усього у 37-й хвилі було опитано 474 підприємства. Вони розташовані у Вінницькій, Волинській, Дніпропетровській, Закарпатській, Запорізькій, Житомирській, Івано-Франківській, Київській, Кіровоградській, Львівській, Одеській, Полтавській, Рівненській, Сумській, Тернопільській, Харківській, Хмельницькій, Черкаській, Чернівецькій, Чернігівській областях та в місті Києві. У кожному з цих регіонів було опитано від 4-х до 43-х підприємств⁸.

Більшість вибірки склали промислові підприємства – 413 підприємств або 87% вибірки. Серед них переважають підприємства харчової, легкої промисловості та машинобудування. До сфери сільського господарства належать 11 опитаних підприємств (2% вибірки), до торгівлі – 28 (6% вибірки). 15% підприємств або 3% вибірки працюють у сфері послуг, і 7 підприємств (2%) належать до галузі будівництва.

Серед опитаних підприємств є підприємства різних розмірів, які визначаються за кількістю працівників. Із них мікропідприємств (до 10-ти працівників включно) – 62 або 13% вибірки, малих (від 11-ти до 50-ти працівників) – 150 або 32% вибірки, середніх (від 51-го до 250-ти працівників) – 157 або 33% вибірки, і великих (більше ніж 250 працівників) – 105 або 22% вибірки.

⁸ В опитуванні зазначалась область, у якій знаходилося підприємство на час проведення опитування.

Додаток 1. Вибрані результати опитування в цифрах

Вибірка

Розмір підприємств

	Кількість	Частка вибірки
Мікро-	62	13%
Малі	150	32%
Середні	157	33%
Великі	105	22%
УСЬОГО	474	100%

Сектор/галузь промисловості

	Кількість	Частка вибірки
Сільське господарство	11	2%
Виробництво металу та металообробка	25	5%
Хімічна промисловість	34	7%
Машинобудування	56	12%
Деревообробна промисловість	34	7%
Виробництво будівельних матеріалів	27	6%
Харчова промисловість	146	31%
Легка промисловість	51	11%
Поліграфічна промисловість	7	1%
Інші виробництва	33	7%
Будівництво	7	1%
Торгівля	28	6%
Послуги	15	3%
УСЬОГО	474	100%

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, за розміром, індекс змін (травень 2025)

	Усі	Мікро	Малі	Середні	Великі
Виробництво	0,12	-0,27	-0,03	0,15	0,23
Очікувані зміни виробництва	0,41	0,23	0,34	0,34	0,55
Продажі	0,16	-0,27	0,01	0,19	0,30
Очікувані зміни продажів	0,40	0,20	0,32	0,36	0,53
Експорт	0,11	-0,31	-0,08	0,06	0,22
Очікувані зміни експорту	0,43	0,46	0,29	0,37	0,53
Дебіторська заборгованість	-0,09	-0,10	-0,10	-0,13	-0,04
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,08	-0,08	-0,11	-0,10	-0,04
Кредиторська заборгованість	-0,13	-0,17	-0,17	-0,13	-0,09
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,14	-0,13	-0,22	-0,15	-0,06
Податкова заборгованість	-0,12	-0,15	-0,22	-0,09	-0,07

	Усі	Мікро	Малі	Середні	Великі
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,16	-0,17	-0,24	-0,18	-0,10
Запаси сировини	0,07	0,04	-0,07	0,04	0,20
Очікувані зміни запасів сировини	0,24	0,13	0,07	0,17	0,45
Запаси готової продукції	-0,01	0,00	-0,05	-0,03	0,04
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	0,02	0,07	0,06	0,12
Нові замовлення	0,11	-0,08	-0,06	0,11	0,27
Очікувані зміни нових замовлень	0,33	0,27	0,23	0,29	0,46
Ціни на сировину та матеріали	0,31	0,44	0,32	0,29	0,30
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,39	0,37	0,45	0,37	0,38
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,36	0,40	0,33	0,33	0,41
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,41	0,33	0,46	0,39	0,41
Кількість працівників	-0,02	0,02	0,00	-0,04	-0,01
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	0,04	0,08	0,11	0,10
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	0,02	0,06	0,04	0,01
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,06	0,03	0,17	0,07	0,00
Кваліфіковані працівники	0,48	0,48	0,53	0,47	0,45
Некваліфіковані працівники	0,34	0,27	0,34	0,32	0,36
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,04	-0,21	0,01	0,07	0,05
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,23	0,02	0,15	0,20	0,34
Оцінка ділового середовища	0,00	-0,29	-0,09	0,03	0,05
Очікувані зміни ділового середовища	0,21	-0,05	0,10	0,19	0,34
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,09	0,26	0,04	0,07	0,12
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,18	-0,24	0,12	0,19	0,28

Показники діяльності підприємств та ділового середовища, за галуззю промисловості, індекс змін (травень 2025)

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Виробництво	0,12	-0,04	0,09	-0,09	0,00

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Очікувані зміни виробництва	0,41	-0,04	0,30	0,47	0,39
Продажі	0,16	-0,04	0,09	-0,02	0,12
Очікувані зміни продажів	0,40	-0,04	0,34	0,40	0,39
Експорт	0,11	0,23	0,14	-0,19	0,11
Очікувані зміни експорту	0,43	0,08	0,41	0,26	0,53
Дебіторська заборгованість	-0,09	-0,17	-0,14	-0,05	0,06
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,08	0,00	-0,10	-0,09	-0,07
Кредиторська заборгованість	-0,13	-0,30	-0,14	-0,08	0,06
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,14	-0,13	-0,15	-0,06	-0,18
Податкова заборгованість	-0,12	-0,09	-0,19	-0,19	0,17
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,16	-0,14	-0,12	-0,14	-0,21
Запаси сировини	0,07	-0,12	-0,03	-0,02	0,03
Очікувані зміни запасів сировини	0,24	0,00	0,24	0,23	0,15
Запаси готової продукції	-0,01	-0,04	0,03	-0,12	0,03
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	-0,04	0,09	0,12	0,19
Нові замовлення	0,11	-0,12	0,24	-0,06	0,09
Очікувані зміни нових замовлень	0,33	-0,05	0,33	0,37	0,31
Ціни на сировину та матеріали	0,31	0,16	0,26	0,30	0,28
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,39	0,13	0,34	0,47	0,39
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,36	0,12	0,35	0,34	0,44
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,41	0,12	0,42	0,42	0,36
Кількість працівників	-0,02	-0,08	-0,03	-0,06	0,06
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	-0,09	0,09	0,02	0,21
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	0,10	0,10	0,02	0,00
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,06	0,00	0,08	0,07	0,14
Кваліфіковані працівники	0,48	0,52	0,38	0,44	0,48
Некваліфіковані працівники	0,34	0,30	0,26	0,31	0,32
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,04	-0,17	0,09	-0,08	0,03
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,23	-0,09	0,24	0,22	0,24
Оцінка ділового середовища	0,00	-0,13	0,00	-0,17	-0,06

	Усі	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Очікувані зміни ділового середовища	0,21	-0,09	0,24	0,24	0,17
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,09	0,13	0,23	0,00	0,21
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,18	0,00	0,30	0,10	0,13

	Усі	Виробництво будматеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість	Поліграфічна промисловість
Виробництво	0,12	0,12	0,12	0,02	-0,29
Очікувані зміни виробництва	0,41	0,29	0,44	0,28	0,43
Продажі	0,16	0,16	0,14	0,14	-0,29
Очікувані зміни продажів	0,40	0,21	0,46	0,27	0,43
Експорт	0,11	0,17	0,12	0,05	-0,25
Очікувані зміни експорту	0,43	0,60	0,53	0,32	-0,25
Дебіторська заборгованість	-0,09	-0,22	-0,15	-0,09	0,40
Очікувані зміни дебіторської заборгованості	-0,08	-0,24	-0,10	-0,10	0,00
Кредиторська заборгованість	-0,13	-0,17	-0,13	-0,12	0,00
Очікувані зміни кредиторської заборгованості	-0,14	-0,24	-0,15	-0,15	0,00
Податкова заборгованість	-0,12	-0,29	-0,12	-0,08	0,00
Очікувані зміни податкової заборгованості	-0,16	-0,29	-0,17	-0,23	0,00
Запаси сировини	0,07	0,00	0,08	0,04	-0,43
Очікувані зміни запасів сировини	0,24	0,17	0,24	0,17	-0,29
Запаси готової продукції	-0,01	-0,04	-0,05	0,13	0,00
Очікувані зміни запасів готової продукції	0,08	-0,04	0,06	0,11	-0,20
Нові замовлення	0,11	-0,04	0,10	0,04	-0,29
Очікувані зміни нових замовлень	0,33	0,13	0,34	0,30	0,29
Ціни на сировину та матеріали	0,31	0,36	0,34	0,35	0,43
Ціни на сировину та матеріали, очікування	0,39	0,57	0,41	0,35	0,29
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни)	0,36	0,36	0,36	0,38	0,43
Ціни на готову продукцію (відпускні ціни), очікування	0,41	0,54	0,44	0,35	0,29

	Усі	Виробництво будматеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість	Поліграфічна промисловість
Кількість працівників	-0,02	0,04	-0,03	0,06	-0,14
Очікувані зміни кількості працівників	0,09	-0,13	0,08	0,10	0,14
Кількість працівників у вимушених відпустках	0,03	0,11	0,02	0,03	0,00
Очікувані зміни кількості працівників у вимушених відпустках	0,06	0,24	0,06	0,09	0,17
Кваліфіковані працівники	0,48	0,50	0,50	0,59	0,50
Некваліфіковані працівники	0,34	0,29	0,42	0,40	0,33
Оцінка фінансово-економічної ситуації	0,04	-0,08	0,10	-0,08	0,00
Очікувані зміни фінансово-економічної ситуації	0,23	0,04	0,25	0,17	0,14
Оцінка ділового середовища	0,00	-0,12	0,08	-0,12	-0,29
Очікувані зміни ділового середовища	0,21	0,00	0,26	0,13	0,00
Чи плануєте Ви розширити діяльність свого підприємства протягом найближчих двох років?	0,09	0,06	0,05	0,20	0,17
Як Ви оцінюєте фінансово-економічне становище Вашого підприємства в поточному місяці порівняно з аналогічним періодом минулого 2024 року?	0,18	0,04	0,17	0,12	0,00

Вплив війни

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	63%	41%	63%	62%	77%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	47%	50%	46%	48%	45%
Небезпечно працювати	47%	35%	43%	45%	59%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	27%	50%	30%	23%	13%
Розрив ланцюжків постачання	15%	19%	15%	17%	11%

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за сектором

	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	68%	56%	68%	64%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	40%	44%	43%	42%
Небезпечно працювати	60%	53%	60%	18%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	36%	12%	30%	30%
Розрив ланцюжків постачання	24%	15%	23%	27%

Основні проблеми, із якими зіштовхується бізнес під час війни, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова промисловість	Легка промисловість
Брак робочої сили внаслідок призову та/або виїзду співробітників	76%	68%	49%
Зростання цін на сировину/матеріали/товари	56%	50%	51%
Небезпечно працювати	16%	51%	43%
Зменшення попиту на продукцію/послуги	32%	28%	35%
Розрив ланцюжків постачання	24%	8%	18%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Позитивно	4%	0%	3%	3%	8%
Нейтрально	64%	63%	49%	70%	77%
Негативно	24%	23%	38%	21%	10%
Не знають/Не відповіли	8%	15%	10%	6%	5%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за сектором

	Виробництво металу та металообробка	Хімічна промисловість	Машинобудування	Деревообробна промисловість
Позитивно	4%	9%	5%	3%
Нейтрально	64%	62%	55%	65%
Негативно	20%	24%	34%	24%
Не знають/Не відповіли	12%	6%	5%	9%

Оцінка державної політики з підтримки бізнесу, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова проми- словість	Легка промисловість
Позитивно	4%	3%	2%
Нейтрально	56%	66%	53%
Негативно	30%	24%	27%
Не знають/Не відповіли	11%	6%	18%

Забезпеченість замовленнями

Забезпеченість замовленнями, за розміром бізнесу

	Усі	Мікро-	Малі	Середні	Великі
Менше 1 місяця	19%	41%	20%	16%	12%
1 - 2 місяці	24%	39%	33%	21%	9%
3 - 5 місяців	18%	17%	17%	17%	24%
6 - 11 місяців	24%	4%	21%	26%	34%
12 місяців і більше	15%	0%	10%	19%	22%

Забезпеченість замовленнями, за сектором

	Виробництво металу та ме- талообробка	Хімічна проми- словість	Машино- будування	Деревооб- робна проми- словість
Менше 1 місяця	8%	13%	21%	31%
1 - 2 місяці	46%	22%	17%	16%
3 - 5 місяців	25%	19%	17%	9%
6 - 11 місяців	17%	34%	31%	19%
12 місяців і більше	4%	13%	13%	25%

Забезпеченість замовленнями, за сектором (продовження)

	Виробництво будівельних матеріалів	Харчова проми- словість	Легка промисловість
Менше 1 місяця	21%	18%	20%
1 - 2 місяці	58%	21%	27%
3 - 5 місяців	0%	20%	24%
6 - 11 місяців	13%	27%	12%
12 місяців і більше	8%	13%	16%